

Årsberättelse 2020

Finansbolagens Förening
Finansbolagens Service - FF AB

Finansbolagens Förening
Finansbolagens Service – FF AB *(utgivare)*

Årsberättelse 2020

Finansbolagens Förening - Finansbolagens Service - FF AB	1
Förord	
Medlemmar	2
Medlemsföretag	
Associerade	
Organisation	4
Kansli	
Styrelse	
Presidiet	
Valberedningen	
Arbetsgrupper	
Internationell representation	
Svenska organisationer och myndigheter	6
Departement, myndigheter och organisationer	
Finansbolagen under året	7
Årsmöte och informationsmöten	
Utbildningar och kurser	
Ett axplock ur ärenden 2020	
Utredningar och remisser	
Finansbolagens spelregler	11
Lagstiftning	
Tillsyn	
God sed i finansbolag	
Internationella konventioner	
Riktlinjer och rekommendationer	
EU-förordningar	
Europeiska tillsynsmyndigheternas riktlinjer och rekommendationer	
Statistik	28
Tabellförteckning	

Förord

Finansbolagens Förening bildades år 1960 och är en branschorganisation för finansbolag. Föreningen firade således 60-årsjubileum år 2020.

Finansbolag är företag som bedriver finansieringsrörelse som kreditmarknadsföretag eller bank, finansiellt institut, konsumentkreditinstitut eller företag med annan finansiell verksamhet.

Medlemsföretagen bedriver finansieringsverksamhet med Finansinspektionens tillstånd eller med anmälningskyldighet eller utan krav på tillstånd/anmälan. De finansbolag som har tillstånd enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse har rätt att finansiera sin verksamhet med inlåning från allmänheten.

Finansbolagen erbjuder sina finanstjänster direkt eller indirekt, exempelvis genom leverantör, och kombinerar ofta finansiering med rådgivning eller administrativ service. De huvudsakliga finanstjänsterna är leasing, avbetalning och factoring (fakturabelåning eller fakturaköp), betalningsförmedling, lån, konsument- och kontokortskrediter.

Med avseende på ägarförhållande, storlek och inriktning råder skilda förhållanden mellan olika medlemsföretag. Föreningen organiserar både välkända privatägda företag och industriägda företag. Bland de senare återfinns flera fordonstillverkarens finansbolag.

Som associerad till föreningen kan även anslutas företag som, utan att bedriva finansieringsverksamhet, har intresse av att följa information och debatt på området.

Föreningens arbete bedrivs genom två juridiska personer. *Finansbolagens Förening* samlar branschen och verkar för en sund utveckling av etiska regler för medlemsföretagen. Föreningen är ideell och bedriver inte affärsverksamhet. *Finansbolagens Service – FF AB*, som bedrivs utan vinstsyfte, har till föremål för sin verksamhet att tillhandahålla medlemmar och associerade olika tjänster genom att arbeta med utredningar samt bedriva informationsverksamhet i juridiska, ekonomiska och andra frågor av betydelse för medlemmarnas verksamheter. FF/Finansbolagen används nedan som gemensam beteckning för de båda juridiska personerna.

Medlemsföretag

BMW Financial Services Scandinavia AB	Box 775 191 27 Sollentuna	Tel 08-585 360 00 www.bmw.se
BNP Paribas Leasing Solutions AB	Vendevägen 89 182 32 Danderyd	Tel 072 -206 63 www.leaseingsolutions.bnpparibas.se
CHG MERIDIAN Sweden AB	Drottninggatan 83 111 60 Stockholm	Tel 08-459 39 00 www.chg-meridian.se
DNB Bank ASA, filial Sverige	105 88 Stockholm	Tel 08-473 41 00 www.dnb.se
De Lage Landen Finans AB (DLL)	Box 7754 103 96 Stockholm	Tel 08-781 06 00 www.dllgroup.com
Deutsche Leasing Sverige AB	Wallingatan 33 111 24 Stockholm	Tel 08-463 44 60 www.deutsche-leasing.com
EnterCard Group AB	105 34 Stockholm	08-737 14 00 www.entercard.com
Euro Finans AB	Box 167 221 00 Lund	Tel 046-31 20 20 www.eurofinans.se
GCC Capital AB	Box 7790 103 96 Stockholm	Tel 08-557 665 50 www.gccab.com
Göteborgs Stads Leasing AB	Box 1086 405 23 Göteborg	Tel 031-368 46 00 www.goteborg.se
Ikano Bank AB	Box 310 66 200 49 Malmö	Tel 010-330 00 03 www.ikanobank.se
Jyske Finans Filial	Hyllie Boulevard 17 215 21 Malmö	Tel 08-502 585 00 www.jyskefinans.se
Komplett Bank ASA	Postboks 448 1327 Lysaker Norge	08-403 096 00 www.komplettbank.se
Lantmännen Finans AB	Box 301 92 104 25 Stockholm	Tel 010-556 30 00 www.lantmannenfinans.se
LeasePlan Sverige AB	Box 511 169 29 Solna	Tel 08-470 26 00 www.leaseplan.se
Mercedes-Benz Finans Sverige AB	Box 50521 202 50 Malmö	Tel 040-660 92 60 www.mercedes-benz.se
Nordea Finance Equipment AS, Sverige filial (tidigare SG Finans)	Box 1534 171 29 Solna	Tel 08-470 95 00 www.equipment.nordeafinance.se

MEDLEMMAR

Nordic Finance Business Partner AB*	Box 7373 103 91 Stockholm	Tel 08-588 180 00 www.nordicfinance.com
Scania Credit AB	151 87 Södertälje	Tel 08-553 836 60 www.scania.se
Scania Finans AB	151 87 Södertälje	Tel 08-553 837 50 www.scania.se
Siemens Financial Services AB	Box 3094 169 03 Solna	Tel 08-730 79 75 www.siemens.se/finance
Svea Ekonomi AB	169 81 Solna	Tel 08-735 90 00 www.svea.com
Telia Finance AB	Stjärntorget 1 169 94 Solna	Tel 0771 - 883 050 www.teliafinance.com
Thorn Svenska AB	Box 1315 171 25 Solna	020-24 24 24 www.thorn.se
Toyota Kreditbank GmbH Tyskland, Sverige Filial	Box 1206 172 24 Sundbyberg	Tel 08-622 35 00 www.toyota.se
Toyota Material Handling Commercial Finance AB	595 81 Mjölby	Tel 0142-860 00 www.toyota-forklifts.eu
Volkswagen Finans Sverige AB	151 88 Södertälje	Tel 08-553 868 00 www.vwfs.se

*= ny medlem

Associerade företag

Application Consulting Sweden AB	Jakobsbergsgatan 13, 5 tr 111 44 Stockholm	Tel 08-440 36 70 www.applicon.se
IBM Svenska AB	164 92 Stockholm	Tel 08-793 10 00 www.ibm.com/se-en/financing
Tellox Finansservice AB	Observatoriegatan 17 113 29 Stockholm	08-551 124 40 www.tellox.se

ORGANISATION

Kansli

Lars Zacharoff - advokat och VD

Per Holmgren - advokat

Saud Rana - advokat

Alexander Arkhem - jurist

Raili Kyyrönen – ekonomi

Erika Lundkvist - VD-assistent och samordnare

Tel 08-660 68 90

E-post info@finansbolagen.se

Webb www.finansbolagen.se

Postadress Regeringsgatan 67 4 tr, 111 56 STOCKHOLM

Styrelse

Tommy Wretenlind, Toyota Kreditbank GmbH Tyskland, Sverige Filial, Sundbyberg - ordförande

Susanne Glykofrydis, De Lage Landen Finans AB, Stockholm - vice ordförande

Jonas Böös, Nordea Finance Equipment AS, Sverige filial (tidigare SG Finans), Solna - ordinarie ledamot

Jonas Elfridsson, Lantmännen Finans AB, Stockholm – ordinarie ledamot

Jan Haglund, Komplet Bank ASA; Lysaker, Norge – ordinarie ledamot

Bernt Lindstedt, Scania Finans AB, Södertälje – ordinarie ledamot

Magnus Segerdahl, Telia Finance AB, Solna – ordinarie ledamot

Jonas Vestlund, Thorn Svenska AB, Solna – ordinarie ledamot

Lars Zacharoff, Finansbolagens Förening, Stockholm – ordinarie ledamot – VD

Carl Aspenberg, BMW Financial Services Scandinavia AB, Sollentuna - suppleant

Presidiet

Tommy Wretenlind, Toyota Kreditbank GmbH Tyskland, Sverige Filial, Sundbyberg - ordförande

Susanne Glykofrydis, De Lage Landen Finans AB, Stockholm - vice ordförande

Lars Zacharoff, Finansbolagens Förening, Stockholm - VD

Valberedning

Bengt Löwgren - ledamot

Andreas Sethson - ledamot

Peter Lindgren - ledamot (sammankallande)

Arbetsgrupper

En stor del av föreningens arbete sker i arbetsgrupper med representanter från medlemsföretagen. Ordinarie arbetsgruppsmöten äger rum ungefär fyra gånger per år för respektive arbetsgrupp, men även extra insatta möten sker vid behov. På arbetsgruppsmöten tas aktuella frågor upp. Arbetsgrupperna bereder frågor och bistår styrelsen i dess arbete.

Arbetsgruppen för regelverk och juridik

Arbetsgruppen för regelverk och juridik behandlar övergripande regelverksfrågor. Information om nya regelverk och regelverksförändringar behandlas. Remisser från riksdag, regeringskansliet, myndigheter, domstolar och de europeiska organisationerna tas upp och föreningens remissvar går igenom. Under arbetsgruppens ämnesområde faller bland annat frågor rörande sakrätt, associationsrätt, rörelse regler, revision, redovisning, obestandsfrågor, skatt, konsumentkrediter, kreditsäkerhet och sekretessfrågor.

Arbetsgruppen för compliance, risk och kapitalkrav

I gruppen behandlas frågor om praktisk tillämpning av regelverk och processer kopplade till compliance, riskhantering, kapitaltäcknings- och likviditetskravsfrågor. Frågor om penningtvätt och finansiering av terrorism behandlas också. Vidare tas konsumentfrågor upp, exempelvis om konsumentkrediter och överskuldssättning. En aktuell fråga under år 2020 var den om Konsumentverkets allmänna råd om konsumentkrediter. Under året behandlades även olika frågeställningar relaterade till effekter av Covid-19 som påverkar områden vilka behandlas i denna arbetsgrupp.

Arbetsgruppen för fordonsfrågor

I denna arbetsgrupp behandlas fordonsrelaterade frågor med anknytning till finansiering. Arbetsgruppen har till uppgift att bevaka de fordonsfinansierande medlemsföretagens intresse hos lagstiftare och myndigheter bl.a. vad gäller leasing, avbetalning och bedrägerier. En fråga som var aktuell under år 2020 var den om klimatbonus. En annan aktuell fråga år 2020 var förfogandelagen och försvarets uttagning av fordon vid höjd beredskap.

Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor

I Säkerhetsgruppen diskuteras fordonsrelaterad brottslighet och vad som kan göras för att förebygga samt ingripa mot denna typ av brottslighet. Gruppen består av företrädare för de fordonsfinansierande företagen, försäkringsbranschen samt bilhandels- och biluthyrningsbranschen (Finansbolagens Förening, Svenska Bankföreningen, Larmtjänst, Motorbranschens Riksförbund och Biluthyrarna Sverige). Samråd sker med bl.a. Transportstyrelsen, Polismyndigheten och Kronofogdemyndigheten. Under år 2020 var frågor relaterade till fordonsrelaterade skulder och om s.k. fordonsmålakter aktuella. År 2020 beslutades att gruppen, utöver bara fordon, framöver även ska behandla brottslighet kopplad till maskiner och andra objekt som leasas eller finansieras av medlemsföretagen.

Övriga grupper

Utöver ovan nämnda grupper sker arbete i mer eller mindre fasta grupper tillsammans med andra organisationer och myndigheter. Exempel på sådana samarbeten är FF:s arbete inom SIMPT (Svenska Institutet mot Penningtvätt) och branschsamarbetet med FI (Finansinspektionen).

Internationell representation

Eurofinas och Leaseurope

FF är representerad i de europeiska finansbolagsorganisationerna [Eurofinas](#) och [Leaseurope](#).

Eurofinas, the European Federation of Finance House Association, bevakar europeiska medlemsorganisationers intressen inom konsumentkreditområdet. FF är den enda svenska medlemsorganisationen i Eurofinas.

Leaseurope, the European Federation of Leasing Company Associations, bevakar intressen inom leasing- och hyrbilsindustrin för sina medlemsorganisationer. Representationen i Leaseurope fördelas mellan medlemsföretagen i Finansbolagens Förening och Svenska Bankföreningen.

Norden och Baltikum

Finansbolagen i Danmark, Estland, Finland, Lettland, Norge och Sverige har erfarenhetsutbyten och samarbete i gemensamma frågor. Bland annat representeras FF i Nordisk-Baltiska Finansföreningens årliga möte.

Departement, myndigheter och organisationer

FF är remissinstans för departement, främst Finans- och Justitiedepartementet samt myndigheter som exempelvis Finansinspektionen och Konsumentverket. FF medverkar också fortlöpande i arbets- och referensgrupper i en mängd olika sammanhang.

Allmänna Reklamationsnämnden (ARN)

FF är representerad i ARN:s bankavdelning.

Finansinspektionen (FI)

FF är remissinstans i ärenden som berör FF:s medlemmars verksamhet. FF deltar som expert i de referensgrupper som FI tillsätter när nya allmänna råd eller föreskrifter tas fram. FF träffar med jämna mellanrum FI för informations- och erfarenhetsutbyte som rör branschen.

Insolvensrättsligt Forum

FF är en av huvudmännen för Stiftelsen Insolvensrättsligt Forum och är representerad i dess styrelse. Stiftelsen arrangerar vartannat år ett seminarium för belysning och diskussion av aktuella insolvensrättsliga frågor. Nästa seminarium äger rum år 2021.

Konsumentverket (KOV)

FF träffar KOV regelbundet. Bland annat anordnar FF samverkansmöten med KOV två gånger per år, vår och höst, där aktuella konsumentfrågor tas upp.

Näringslivets Delegation för Marknadsrätt (NDM)

FF deltar i NDM som är en samrådsorganisation inrättad av ett tjugotal näringslivsorganisationer för egenåtgärder m.m. inom näringsrättens område. Inom ramen för NDM anordnas även samverkansmöten med KOV/Konsumentombudsmannen.

Näringslivets Regelnämnd, NNR

FF deltar i NNR, vars uppgift är att verka för att offentlig normgivning ska vara ändamålsenlig och inte mer omfattande än vad som är påkallat.

Svenska ICC (International Chamber of Commerce)

FF är med i Svenska ICC vars arbete syftar till att tillvarata det svenska näringslivets intressen inom Internationella Handelskammaren, ICC, näringslivets världsorganisation. Självreglering genom uppförandekoder som sätter etiska standarder är en av denna världsorganisations huvudsyften.

Statistikmyndigheten SCB

Statistikfrågor och andra frågor tas upp med SCB.

Svenska Bankföreningen (SBF)

För diskussion av särskilt aktuella och angelägna ärenden sammanträffar FF med SBF. Gemensamma möten med olika myndigheter hålls angående olika sakfrågor. Vidare, förekommer det att olika framställningar lämnas in gemensamt. Även statistik sammanställs gemensamt. FF och SBF är genom samarbetsorganet AFINA medlem i Leaseurope.

SIMPT (Svenska Institutet mot Penningtvätt)

SIMPT bilades 2016 av branschorganisationerna inom den finansiella sektorn. Syftet med [SIMPT](#) är att ta fram en vägledning för hur reglerna om åtgärder mot penningtvätt ska tillämpas i praktiken av finansiella företag. [Vägledningen](#) tas gradvis tas i en fortgående process. Den första vägledningen lanserades i slutet av år 2020. Genom SIMPT tar branschen ett gemensamt ansvar för viktiga frågor samt bidrar till en tydligare och effektivare tillämpning av regelverket på området. FF och SBF har även en särskild arbetsgrupp inom SIMPT för finansbolagsfrågor.

Polismyndigheten (NOA m.fl.)

Dialog sker med Polismyndighetens olika enheter, exempelvis med Polisens nationella operativa avdelning (NOA). FF:s medlemmar får därifrån, via FF, inbjudningar till workshops, webinarium m.m.

Transportstyrelsen (TS)

FF har en dialog med TS. Frågor rörande TS tas primärt upp i Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor och berör bland annat registreringsfrågor från finansbolagens perspektiv.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

FF har dialog med MSB.

Riksbanken (RB)

FF är remissinstans i ärenden som berör RB. Vice riksbankschefen, Marin Flodén, var en av föredrags-hållarna på informationsmötet hösten 2020.

Riksgälden (RG)

FF är remissinstans i ärenden som berör RG och möten sker vid behov.

Kronofogdemyndigheten (KFM)

FF har kontakt med KFM bland annat angående utredningen om fordonsrelaterade skulder.

Skatteverket (SKV)

FF har kontakt med SKV i olika frågor som berör FF:s medlemmar, bland annat angående Ett konto och värdefacksystem (s.k. Mekanismen).

Årsmöte/Bolagsstämma och informationsmöten

Årsmöte/bolagsstämma

FF:s årsmöte och bolagsstämma 2020 ägde rum den 29 maj. Mötet hölls digitalt med anledning av Covid-19-pandemin. Vid årsmötet/bolagsstämman valdes ledamöter och suppleanter i föreningens respektive servicebolagets styrelser. Deltagare var bland andra VD:ar för medlemsföretagen och andra behöriga företrädare för medlems-företagen.

Informationsmöten

Vårens informationsmöte, som skulle ha gått av stapeln den 29 maj i anslutning till årsmötet blev inställt till följd av Covid-19-pandemin.

Höstens informationsmöte och erfarenhetsutbyte ägde rum digitalt den 27 november. Mötet sändes från Stockholm International Hearing Centre (SIHC) i Stockholm.

FF:s VD *Lars Zacharoff* inledde mötet följt av föredragshållaren *Isak Bengtzboe*, Senior juridisk rådgivare från Eurofinas, som informerade om "Aktuella policyfrågor på EU-nivå". Fokus var kommissionens uppdatering av regelverken för konsumentkrediter och penningtvätt samt kommissionens digitaliseringsagenda för den finansiella sektorn.

Charlotta Mauritzson, Brottsförebyggare på Polismyndighetens Nationella bedrägericenter, talade om ämnet "Lägesbild av bedrägerier samt förebyggande åtgärder". Hon gav en beskrivning av de vanligaste bedrägerierna som drabbar företag och allmänheten i Sverige samt gav förslag hur dessa bedrägerier skulle kunna förebyggas.

Martin Flodén, vice riksbankschef på Sveriges Riksbank, föredrog ämnet "Senaste räntebeskedet och det ekonomiska läget". Slutligen, rundades mötet av med en frågestund. Vid mötet deltog, förutom medlemmar, bl.a. olika företrädare för departement, myndigheter och bransch-organisationer.

Säkerhetsgruppens årliga informationsmöte

Den 13 november 2020 anordnade Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor sitt årliga informationsmöte. År 2020 hölls detta höstmöte digitalt p.g.a. den Covid-19-situationen. Mötet sändes från Stockholm International Hearing Centre (SIHC). Vid mötet deltog företrädare från Finansbolagen och bilhandeln, Svenska Bankföreningen, Biluthyrarna, Motorbranschens Riksförbund, Larmtjänst m.fl.

Även detta år var temat ekonomisk brottslighet och bedrägerier.

Svensk Handels Bedrägeriexpert *Nina Jelter*, talade om "Utsattheten bland företag – vilka bedrägeribrott drabbas de av och hur kan företagen skydda sig?" Hon informerade om en färsk rapport från en bedrägeriundersökning bland Svensk Handels medlemmar som visar att problemet är utbredd. Kriminalkommissarie *Jan Olsson*, NOA/Nationellt IT-Brottscentrum, talade om "Företagen och dess anställda har blivit högvilt för de cyberkriminella – går det ens att skydda sig?" Föredraget handlade om de attackvektorer som företagen och dess anställda utsätts för och dess konsekvenser såväl ekonomiskt som varumärkesmässigt. Han gav också tips om vad alla bör göra innan, under och efter ett angrepp.

Jan Persson, Projektledare/Analytiker, på Fair Play Bygg AB, föreläste på temat "Fair Play Bygg AB:s arbete mot kreditbedrägerier inom byggbranschen". *Hasse Lewicki*, Fordonskonsult i Malmö AB, höll sitt föredrag om "Fler finansierade bilar försvinner utomlands. Hur vänder vi den negativa trenden?". Han talade om kriminella ligor som satt i system att, genom kreditbedrägeri, föra fordon utomlands. Han tog upp hur mängden återtagningsuppdrag påverkats under pandemin och gav även förslag om vilka åtgärder finansbolag och banker kan vidta för att förebygga och undvika att fler fordon går förlorade. Slutligen, hölls en presentation av *Mats Carlsson*, Larmtjänst, om "Statistik och trender inom fordonsstölden".

Utbildningar och kurser

FF erbjuder olika typer av utbildningar till sina medlemmar utifrån deras behov. Inventeringar av utbildningsbehov görs årligen och kurser tillhandahålls. Vanligtvis sker utbildningarna i kansliets lokaler, men år 2020 var ett speciellt år p.g.a. Covid-19-pandemin, vilket medförde att inga fysiska utbildningar hölls.

I den enkät som gjordes av kansliet under år 2020 angående FF:s medlemmars utbildningsbehov var ett efterfrågat ämne elektroniska skuldebrev. Det tog kansliet fasta på och erbjöd sina medlemsföretag ett förmiddagsseminarium på området med namnkunnige Torgny Håstad som föreläsare. Dessvärre blev detta seminarium inställt p.g.a. de rådande rekommendationerna från Folkhälso-myndigheten och hälsoläget avseende Covid-19 i Stockholm.

Ett axplock ur ärenden 2020

Möten med Finansinspektionen (FI)

FF har under 2020 fört en aktiv dialog med FI i ärenden som påverkar medlemsföretagen. Bl.a. har FF medverkat på referensgruppsmöten som handlat om FI:s förslag rörande bankpaketet och förslag till nya allmänna råd om konsumentkrediter.

Samverkan med Konsumentverket (KOV)

Regeringen har som uttalat mål att genomföra förbättringar inom konsumentområdet, varför olika utredningar tillsatts och förslag presenterats. KOV arbetar aktivt med att stärka konsumentskyddet. FF träffar KOV regelbundet för att utbyta erfarenheter och föra en dialog kring aktuella frågor om konsumentkrediter, marknadsföring av krediter, kreditprövningar och privatleasing m.m. Under 2020 hölls två digitala samverkansmöten.

I oktober 2019 presenterade KOV ett *förslag till nya allmänna råd om konsumentkrediter*. Förslaget fick omfattande kritik från remissinstanserna bl.a. FF och SBF. I början av året anordnade FF ett möte för sina medlemmar på Haymarket i Stockholm där KOV informerade om de allmänna råden om konsumentkrediter samt gav sin syn på marknadsföring, avtalsvillkor och kreditprövningar. Efter en del omarbetningar beslutades i mars 2020 om Konsumentverkets nya allmänna råd.

Samverkan med Transportstyrelsen

FF och SBF har en dialog med Transportstyrelsen och möten hålls vanligtvis årligen, där frågor av intresse för medlemsföretag som leasar ut och finansierar fordon tas upp, bl.a. frågan om fordonsrelaterade skulder och frågan om fordon som olovligen försvinner utomlands. År 2020 bildades en expertgrupp för frågor som rör Transportstyrelsen och grupp för en dialog och driver ett fåtal prioriterade frågor. FF har under året arbetat för att arrangera ett samverkansmöte med Transportstyrelsen men dessvärre har inte myndigheten haft tillgängliga resurser för detta till följd av Covid-19-situationen.

Regelförenkling

FF arbetar aktivt för enklare regler i olika sammanhang, exempelvis i Näringslivets Regelnämnd, NNR, där FF är medlem.

Penningtvätt

Erfarenhetsutbyte inom AML

FF har inom ramen för arbetsgruppen för compliance, risk- och kapitalkrav behandlat AML och hur reglerna ska tillämpas i praktiken.

SIMPT (Svenska institutet mot penningtvätt)

FF deltar i finansbranschens arbete med att ta fram en vägledning inom penningtvättsområdet. [SIMPT](#) är en svensk motsvarighet till den brittiska JMLSG, och erbjuder verksamhetsutövarna konkreta åtgärder som ska vidtas i deras verksamheter. Lagstiftningen har tyvärr inneburit tillämpningssvårigheter varför en vägledning från SIMPT har välkomnats bland verksamhetsutövarna. Arbetet med SIMPT har pågått genom ett flertal möten där vägledningen tagit form. Arbetet fortskrider alltjämt och en ny vägledning presenterades i slutet av år 2020.

Konto- och värdefackssystemet

Lagen om konto- och värdefackssystemet trädde i kraft i september år 2020. Den baseras på ett EU-direktiv - fjärde penningtvättsdirektivet (artikel 32 a). FF deltog i en referensgrupp samt ordnade i juni 2020 ett möte för berörda medlemmar med Skatteverkets olika experter som tagit fram lösningen. FF har därefter sänt ut information i ärendet till medlemmarna. Lösningen försenades och driftsättning sker under 2021. Lösningen ger endast vissa myndigheter möjlighet att göra sökningar. I sammanhanget kan nämnas att FF:s medlemmar har efterfrågat att även instituten ska kunna göra enkla sökningar för att kunna fastställa om ett konto tillhör kunden eller inte, vilket idag är möjligt i Norge. Enligt uppgift har lösningen där bidragit positivt i arbetet mot penningtvätt och bedrägerier. FF har i olika sammanhang lyft att frågan behöver utredas då lagändringar krävs och olika tekniska lösningar behöver övervägas.

IASB/FASB leasingstandard

En ny standard antogs av IASB i januari 2016 och trädde i kraft i januari 2019. Standarden har godkänts för tillämpning inom EU enligt det förfarande som föreskrivs i den s.k. IAS-förordningen. Genom att standarden godkänts inom EU blev den formellt tillämplig vid upprättande av koncernredovisning i noterade bolag inom EU fr.o.m. den 1 januari 2019. Sedan projektet startade 2006 har FF fortlöpande vidtagit olika åtgärder. Synpunkter har framförts till IASB via Leaseurope och genom direkta kontakter med IASB, IASB Leasing Working Group, EFRAG m.fl.

Under 2020 har FF lämnat synpunkter till IASB angående utvecklingen av IFRS för SME vad gäller leasing. FF har påtalat att de problem som uppkommer om IFRS 16 får genomslag i IFRS för SME som i sin tur ligger till grund för det svenska K3-regelverket.

Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor

Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor är ett forum för att diskutera fordonsrelaterad brottslighet och vad

som kan göras för att förebygga och ingripa mot denna typ av brottslighet. Gruppen består av företrädare för de fordonsfinansierande företagen, försäkringsbranschen samt bilhandels- och biluthyrningsbranschen. Till gruppen har även knutits företrädare för polisen och Interpol. Samråd sker även med Bolagsverket, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Ekobrottsmyndigheten, Transportstyrelsen och Kronofogdemyndigheten. Ett av de områden som gruppen har identifierat som ett problem är fordonsbedrägerier av olika slag.

Vidare, arbetar gruppen för att förbättra tillgången till olika informationskanaler. I samarbete med Larmtjänst har ett register tagits fram över eftersökta objekt finansierade av finansbolag och banker. Här finns även en konsumentskyddsaspekt. Genom registret, som är publikt, kan en köpare lättare fullgöra sin undersökningsplikt. Medlemskap i FF eller Svenska Bankföreningen är en förutsättning för att registrera ett objekt i registret.

Gruppen anordnade även detta år ett informationsmöte för de deltagande organisationernas medlemsföretag där deltagarna informerades om aktuella frågor inom brottslighet m.m.

Internationella möten i bland annat Eurofinas och Leaseurope

FF arbetar aktivt för att föra fram branschens synpunkter på europeisk nivå. FF är genom sina medlemmar representerad i Leaseurope's och Eurofinas' respektive styrelser och arbetsgrupper.

I en tid då allt fler regleringsinitiativ emanerar från EU, är det europeiska samarbetet särskilt värdefullt för att påverka utformningen av förslagen redan i planeringsstadiet. Härigenom kan även FF på ett tidigt stadium hålla medlemsföretagen informerade om olika planerade regleringsåtgärder.

Möten i ämnesspecifika frågor

Under året ägde även möten rum för FF:s medlemmar kring ett antal ämnesspecifika frågor.

BankID

Frågor kopplade till BankID är relevanta för FF:s medlemmar. Ansvarsfrågor i förhållande till tredje man har lyfts med Bankföreningen sedan 2019 och ett arbete pågår nu där.

Ianspråktagande av fordon under höjd beredskap

Försvarmakten inledde 2019 en översyn av lagstiftningen som möjliggör för Försvarmakten att ta ut civila fordon vid händelse av förhöjd krisberedskap. FF och SBF hade under år 2020 gemensamma möten med Försvarmakten angående denna fråga.

Ett särskilt fokusområde var fordon som leasas av brukaren eller köpts genom avbetalning, både vad gäller ersättning för fordonen samt rutiner vid ianspråktagande. I dialogen med Försvarmakten såväl som Länsstyrelsen har det främst betonats att ersättningen bör täcka även avtalets uteblivna leasingavgifter samt att leasegivare/finansiär ska informeras om uttagningsbeslut av fordon. En gemensam hemställan från FF och SBF om lagändringar i förfogandelagen angående ersättning vid uttag av fordon som leasas eller köpts på avbetalning lämnades till Försvarsdepartementet och ett möte hölls även med dem.

Frågor med anledning av Covid-19

År 2020 var ett mycket speciellt år med anledning att Covid-19-pandemin, vilken startade i början av året. Flera möten har ägt rum med anledning av Covid-19-situationen och dess påverkan för FF:s medlemsföretag, bl.a. hölls ett extrainsatt styrelsemöte. Omfattande information delgavs FF:s medlemmar. FF gav under året även ut rekommendationer vad gäller *"hantering av kunders betalningssvårigheter till följd av Covid-19"*

Förändrad klimatbonus

I juli 2020 lade Miljödepartementet fram promemorian *Klimatbonusbilar ska vara registrerade i fem år*. Det huvudsakliga målet var att förhindra att bilar som är berättigade till klimatbonus genom bonus-malus-systemet försvinner utomlands och inte brukas i Sverige. Exporttrenden de senaste åren innebär att svenska skattepengar subventionerar miljöbilar i framför allt Norge, vilket inte är ändamålsenligt. Förslaget var att första ägaren av fordonet under fem år skulle bli återbetalningsskyldig för den klimatbonus som mottagits, oavsett om det är senare ägare som stått för exporten. Förslaget mötte stark kritik från partier och branschföreträdare. Tillsammans med MRF, BilSweden och SBF samordnade FF påverkansarbetet och kom med motförslag i sina remissvar samt motsatte sig den korta tidsramen. Kritiken ledde till förslaget drogs tillbaka och ett nytt förslag presenteras under 2021.

Ansökan till IMY om kontroller mot sanktionslistor

I slutet av 2020 påbörjades en gemensam ansökan för intresserade medlemsföretag att få möjlighet att göra kontroller mot sanktionslistor. Ansökan omfattade behandling av personuppgifter om lagöverträdelse, som Integritetsskyddsmyndigheten beslutar om. Ansökan innebär att andra än myndigheter bl.a. får använda sig av vissa internationella sanktionslistor (EU, UK, USA och FN). Ansökan lämnades in 2021, men beslut från IMY om inlämnad ansökan har ännu inte fattats.

Utredningar och remisser

Nedan återfinns ett axplock av de femtiotal remisser och utredningar som inkom till FF under året.

Finansinspektionen

- Remiss - förslag till ändringar i Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2018:10 om försäkringsdistribution
- Remiss - Förslag till ändringar i Riksbankslagen
- Avgifter hos Finansinspektionen
- Remiss - förslag till ändring av Finansinspektionens föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde
- Remiss - förslag till allmänna råd om undantag från amorteringskrav på grund av särskilda skäl
- Remiss: FI föreslår ny pelare 2-metod för marknadsrisker utanför handelslagret
- Remiss - förslag till ändringar i föreskrifter på grund av EU:s bankpaket
- Remiss - FI föreslår nya kapitalkrav för svenska banker till följd av bankpaketet

Finansdepartementet

- Betänkandet Sverige och bankunionen SOU 2019:52
- Promemorian "Motåtgärder på skatteområdet mot icke samarbetsvilliga jurisdiktioner samt vissa andra inkomstskattefrågor"
- Remiss: Ny lag om källskatt på utdelning Ds 2020:10
- Utkast till lagrådsremiss: Vissa ändringar i skattelagstiftningen till följd av resolutionsregelverket.
- Remiss av betänkandet en ny mervärdesskattelag (SOU 2020:31)
- En gemensam angelägenhet - SOU 2020:46
- Promemorian Riskskatt för vissa kreditinstitut
- Promemorian Eventuell uppskjuten tillämpning av kravet att upprätta års-och koncernredovisning i det enhetliga elektroniska rapporteringsformatet
- Frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt vid uthyrning av lokaler
- Promemorian Kompletterande bestämmelse till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering

Justitiedepartementet

- Remiss - Ett nytt brott om olovlig befattning med betalningsinstrument - genomförande av non-cash-direktivet (Ds 2020:1)
- Remiss av promemorian Revision av det enhetliga elektroniska rapporteringsformatet ESEF
- En ny lag om konsumentskydd vid köp och vissa andra avtal. SOU 2020:51
- Hemställan ang. Ersättning m.m. enligt förfogandelagen vid uttag av fordon som leasas eller köpts på avbetalning. (FF tillsammans med SBF.)

Miljödepartementet

- Remiss av promemorian Klimatbonusbilar ska vara registrerade i fem år.

Finansutskottet

- Hemställan angående prop. 2019/20:79 "presentation av betalningssätt vid marknadsföring av betaltjänster online.

Trafikutskottet

- Hemställan (tillsammans med SBF) till Trafikutskottet ang. Användningsförbud och avskyltning av fordon med obetalda felparkeringsavgifter Prop. 2019/20:67.

EBA

- EBA studie - Cost of compliance with supervisory reporting

IFRS

- Request for Information: Comprehensive Review of the IFRS for SMEs Standard

Riksbanken

- Riksbankens nya referensränta

Riksgälden

- Remisspromemoria – ändrade föreskrifter om insättningsgaranti

Lagstiftning

Lagen om bank- och finansieringsrörelse

Finansbolag i lagens mening är kreditmarknadsbolag och var reglerade t.o.m. den 30 juni 2004 genom lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet m.m., men regleras fr.o.m. den 1 juli 2004 i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. För finansbolag som ej omfattas av lagen gäller lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet.

Lagen gäller för alla som driver bank- och finansieringsrörelse, dock inte för den verksamhet som drivs av Sveriges Riksbank och Riksgäldskontoret.

I definitionen av bankrörelse ingår såväl betalningsförmedling via generella betalningssystem som inlåning med en uppsägningstid inom högst 30 dagar. Enligt Finansinspektionens praxis ska en bank direkt eller indirekt delta i minst ett generellt betalsystem. De system som Finansinspektionen har identifierat som generella betalsystem är Bankgirosystemet, Dataclearingen, RIX samt kortsystemen VISA och MasterCard.

Inlåning får mottagas även av kreditmarknadsföretag och icke-finansiella företag. För det sistnämnda fallet är dock det högsta inlåningsbeloppet SEK 50 000 per konsument och insättningsgarantin gäller ej i detta fall. Definitionen av finansieringsrörelse styr frågan om tillståndsplikt eller ej för kreditmarknadsbolag/finansbolag.

Även finansbolag har tillgång till generella betalningssystem. Kombinationen kort inlåning och betalningsförmedling via generella betalningssystem innebär krav på banktillstånd.

Definitionen av finansieringsrörelse

Med finansieringsrörelse avses rörelse i vilken ingår näringsverksamhet som har till ändamål att;

- ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten, och
- lämna kredit, ställa garanti för kredit eller i finansieringssyfte förvärva fordringar eller upplåta lös egendom till nyttjande (leasing).
- Allmänheten är fysiska personer och alla företag utom finansiella (finansiella företag är svenska och utländska banker, försäkringsbolag, kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag och finansiella institut).
- Till allmänheten räknas inte stat och kommun.
- Såväl mottagande av medel från allmänheten som lämna kredit m.m. ska föreligga för tillståndsplikt för finansieringsrörelse.

Kreditinstitut ska driva näringsverksamhet som har till ändamål att ta emot återbetalningsmedel från allmänheten.

- Undantag från tillståndsplikt för finansieringsrörelse enligt definitionen.
- Svensk bank.
- Utländsk bank med tillstånd i Sverige för bankrörelse.
- Försäkringsföretag m.fl. under förutsättning det är tillåtet enligt för dem tillämplig lag.
- Företag som ger finansiering i samband med "egna varor/tjänster".
- S.k. internbanker förutsatt att koncernen/gruppen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet.
- Aktiebolag/ekonomisk förening om verksamheten består i att vid enstaka tillfällen förvärva fordringar och medel för verksamheten inte löpande anskaffas från allmänheten.
- Vissa ekonomiska föreningar.
- Företag som tillhandahåller betaltjänster enligt lagen om betaltjänster.
- Säljstödjande finansiering.
(Det tidigare tidsbegränsade undantaget i 29 § i lagen om bank- och finansieringsrörelse har numera blivit permanent. De företag som berörs är företag som tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som framställs eller säljs av ett annat företag i samma koncern förutsatt att koncernen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet och att företaget som tillhandahåller finansieringen lånar upp medel genom att ge ut överlåtbara värdepapper med en löptid på minst ett år.)

Återhämtningsplaner

Den 1 februari 2016 trädde regler om upprättande av återhämtningsplaner i kraft, som ersatte de tidigare reglerna (se 6 a kap. i LBF). Ändringarna grundar sig i krishanteringsdirektivet. Reglerna föreskriver vad för innehåll banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag ska ha i sina återhämtningsplaner. Företagens styrelse ska godkänna återhämtningsplanen som sedan ska lämnas in till FI.

Ett kreditinstitut som är föremål för gruppbaserad tillsyn tillsammans med andra koncernföretag inom EES omfattas inte av skyldigheten. Istället ska institutet upprätta en koncernåterhämtningsplan enligt reglerna om koncernåterhämtningsplaner.

Förenklade skyldigheter

För mindre systemviktiga företags återhämtningsplaner och koncernåterhämtningsplaner infördes förenklade skyldigheter, innebärande att dessa inte behöver ha lika detaljerade och omfattande planer. Föreskrifterna som reglerar detta trädde i kraft den 15 juli 2016.

Koncernåterhämtningsplan

Ett kreditinstitut som ingår i en koncern och står under gruppbaserad tillsyn ska omfattas av en koncernåterhämtningsplan, vilken ska upprättas och uppdateras av moderföretaget inom EES. Ett sådant kreditinstitut ska upprätta en individuell återhämtningsplan om Finansinspektionen beslutar det. En koncernåterhämtningsplan ska identifiera åtgärder som kan bli nödvändiga att vidta på nivån för moderföretaget inom EES och i ett enskilt dotterföretag som omfattas av den gruppbaseade tillsynen.

Moderföretagets styrelse ska godkänna planen. Den ska därefter, vid den tidpunkt Finansinspektionen bestämmer, ges in till Finansinspektionen. För en gränsöverskridande koncern ska den i stället ges in till den samordnande tillsynsmyndigheten. Om Finansinspektionen är den samordnande tillsynsmyndigheten, ska inspektionen överlämna planen till berörda behöriga och resolutionsmyndigheter. Om ett företag har åsidosatt sina skyldigheter, ska inspektionen ingripa.

Koncerninternt finansiellt stöd

Koncerninternt finansiellt stöd är ett stödarrangemang som bygger på frivillighet genom avtal mellan företagsenheter inom en koncern belägna i olika länder och som, om det ingås, ska godkännas av Finansinspektionen. Bestämmelserna återfinns i 6 b kap. LBF och är en följd av krishanteringsdirektivet.

Definitionerna för koncerninternt finansiellt stöd är;

1. finansiellt stöd: penninglån, utställande av garanti, ställande av säkerhet eller en kombination av dessa stödformer, och
2. koncerninternt finansiellt stöd: finansiellt stöd som lämnas av ett företag till ett annat i samma koncern när det mottagande företaget uppfyller förutsättningarna för ingripande enligt 15 kap. 2 b § LBF.

Ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd får ingås mellan å ena sidan ett moderinstitut i ett EES-land, ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet som är etablerat inom EES, och å andra sidan ett dotterföretag.

Ett företag som anges ovan och som uppfyller förutsättningarna för ingripande enligt 15 kap. 2 b §, får inte ingå ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd. Innan ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd ingås, ska en ansökan om godkännande av avtalet göras till Finansinspektionen, om inspektionen är den samordnande tillsynsmyndigheten för den koncern som avtalet gäller.

Rörelseregler

Ett kreditinstitut (bank och kreditmarknadsbolag) får bara driva finansiell verksamhet och verksamhet som har ett naturligt samband med den.

Ett kreditinstitut får i sin verksamhet, bland annat;

- låna upp medel, till exempel genom att ta emot inlåning från allmänheten eller ge ut obligationer eller andra jämförbara fordringsrätter,
- lämna och förmedla kredit, till exempel i form av konsumentkredit och kredit mot panträtt i fast egendom eller fordringar,
- medverka vid finansiering, till exempel genom att förvärva fordringar och upplåta lös egendom till nyttjande (leasing),
- tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,
- tillhandahålla betalningsmedel,
- ikläda sig garantiförbindelser och göra liknande åtaganden,
- medverka vid värdepappersemissioner,
- lämna ekonomisk rådgivning,
- förvara värdepapper,
- driva rembursverksamhet,
- tillhandahålla värdefackstjänster,
- driva valutahandel,
- driva värdepappersrörelse under de förutsättningar som föreskrivs i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
- lämna kreditupplysning under de förutsättningar som föreskrivs i kreditupplysningslagen (1973:1173), och
- ge ut elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om bl.a. (se 16 kap. 1 § LBF).

FINANSBOLAGENS SPELREGLER

- vilken information ett kreditinstitut ska lämna till sina kunder eller till dem som institutet erbjuder sina tjänster,
- vilka åtgärder ett kreditinstitut ska vidta för att uppfylla kraven på soliditet, likviditet, riskhantering, genomlysning, sundhet m. m.,
- vilka upplysningar ett kreditinstitut och sådana utländska kreditinstitut som inrättat filialer ska lämna till Finansinspektionen,
- innehållet i en återhämtningsplan enligt 6 a kap. 1 § och en koncernåterhämtningsplan enligt 6 a kap. 2 §, när planerna ska upprättas och hur ofta de ska uppdateras,
- innehållet i en ansökan om godkännande av avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 3 § första stycket,
- vad det beslut som styrelsen i det stödgivande företaget fattar enligt 6 b kap. 8 § ska innehålla,
- innehållet i en anmälan om givande av koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 11 §,
- offentliggörandet av information enligt 6 b kap. 16 §.

Outsourcing

Om ett kreditinstitut vill uppdra åt någon annan att utföra någon av de tjänster som avses i 7 kap. 1 §, ska institutet anmäla detta till Finansinspektionen och ge in uppdragsavtalet. Ett sådant uppdrag får ges om:

1. institutet svarar för den anförtrodda verksamheten mot kunden,
2. verksamheten drivs av uppdragstagaren under kontrollerade och säkerhetsmässigt betryggande former, och
3. uppdraget inte har sådan omfattning att institutet inte kan uppfylla de skyldigheter som följer av lagen eller andra författningar som reglerar institutets verksamhet.

Styrelsen eller verkställande direktören bör härvid upprätta interna regler om vilka tillståndspliktiga verksamheter, eller verksamheter som har ett naturligt samband med finansiell verksamhet eller dess stödfunktioner, som kan läggas ut och hur detta ska göras.

Den 30 september 2019 trädde EBA-riktlinjer för outsourcing av bank- och finansverksamhet i kraft (EBA/GL/2019/02). Riktlinjerna är en uppdatering av tidigare riktlinjer och är ämnade att skapa ett mer harmoniserat europeiskt regelverk för banker och finansinstitut som omfattas av EBA:s mandat.

Riktlinjerna ersatte tidigare regelverk på området, bland annat EBA:s riktlinjer för outsourcing till molntjänstleverantörer som publicerades 2017.

Syftet med riktlinjerna är att underlätta tillsyn av outsourcad verksamhet samt att garantera säker och effektiv outsourcing av verksamhet utan onödiga risker. Riktlinjerna är tillämpliga på alla outsourcingprojekt, och alltså inte enbart arbete och funktioner som är av väsentlig betydelse för verksamheten.

Banker och finansinstitut måste dokumentera all outsourcing och på begäran göra denna dokumentation tillgänglig för FI:s granskning, dock är banker och finansinstitut enligt riktlinjerna enbart skyldiga att anmäla outsourcing av funktioner som är av väsentlig betydelse för verksamheten. Av riktlinjerna framgår också att banker och finansinstitut som önskar utkontraktera verksamhet måste analysera riskerna som är förknippade med den planerade outsourcingen samt bedöma hur väsentlig den outsourcade verksamheten är för bolaget innan det genomförs.

Lag om valutaväxling och annan finansiell verksamhet

För att ägna sig åt s.k. *annan finansiell verksamhet* än sådan som kräver tillstånd enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse krävs registrering hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet (tidigare anmälningslagen). Sådana företag betecknas finansiella institut.

Annan finansiell verksamhet definieras i lagen som *yrkesmässig verksamhet* som *huvudsakligen* består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap 1 § punkterna 2, 3, och 5–12 lagen om bank- och finansieringsrörelse, däribland att medverka vid finansiering, t.ex. genom att förvärva fordringar och upplåta lös egendom till nyttjande (leasing).

Ett företag som har sådan huvudsaklig finansiell verksamhet som anges i nämnda punkter är alltså skyldigt att registrera sin verksamhet till Finansinspektionen (med undantag för företag i 1 kap. 2 § 1-3, 6, 8, 9, 11 och 12 lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Även sådan (t.ex. säljtödjande) verksamhet som är undantagen från tillståndsplikt enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse är anmälningspliktig enligt det som tidigare kallades för anmälningslagen då det är fråga om s.k. *annan finansiell verksamhet* och nämnda förutsättningar (*yrkesmässig* och *huvudsaklig*) föreligger. Är det fråga om konsumentkreditverksamhet se nedan punkt angående viss verksamhet med konsumentkrediter.

Finansinspektionen har tillsyn över de finansiella institutens efterlevnad av penningtvättsregelverken och gör i samband med registrering en prövning av ägare och ledning. Ändringar i ledning eller ägare ska anmälas till Finansinspektionen.

Lag om viss verksamhet med konsumentkrediter

För att lämna eller förmedla krediter till konsumenter krävs sedan den 1 juli 2014 tillstånd från Finansinspektionen enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter. Sådana tillståndspliktiga företag betecknas som konsumentkreditinstitut.

Undantag från tillstånd

Tillstånd behövs inte för företag med tillstånd enligt:

- lagen om bank- och finansieringsrörelse,
- lagen om betaltjänster, eller
- lagen om elektroniska pengar,
- lagen om verksamhet med bostadskrediter,
- företag som avses i 2 kap. 3 § första stycket 2–7 lagen om bank- och finansieringsrörelse,
- statliga och kommunala myndigheter, eller
- juridiska personer som driver verksamhet med konsumentkrediter i mindre omfattning utan vinstsyfte.

De företag som tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds, eller varor som framställs eller säljs, av företaget eller inom en koncern, är undantagna från tillståndsplikt enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse (enligt 2 kap. 3 § första stycket 2–7). Vidare undantas konsumentkrediter som medges eller förmedlas inom handeln och som betraktas som anstånd med betalning och inte lån, t.ex. kontokortskrediter avbetalningsköp. Inte heller fakturakrediter omfattas av tillståndsplikten. Emellertid kan anmälningsplikt enligt den tidigare anmälningslagen föreligga, se ovan under Lag om valutaväxling och annan finansiell verksamhet.

Finansinspektionens tillsyn omfattar inte konsumentkreditlagen, istället utövar Konsumentverket tillsyn över denna.

Svenska kreditinstitut och företag som driver tillståndspliktig verksamhet enligt lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter kan utväxla uppgifter om lämnade krediter, betalningsförsummelser och kreditmissbruk för kreditupplysningsändamål inom en krets som utgörs av dessa företag samt sådana företag som har tillstånd för kreditupplysningsverksamhet.

Not. De som innan lagens ikraftträdande lämnade konsumentkrediter enligt 7 kap. 1 § andra stycket 2 lagen om bank- och finansieringsrörelse såsom annan finansiell verksamhet enligt lagen om anmälningsplikt för viss finansiell verksamhet, kunde fortsätta att driva verksamheten enligt äldre bestämmelser till den 1 januari 2015 utan krav på tillstånd.

Lagen om försäkringsdistribution

Finansbolag som erbjuder och aktivt förmedlar försäkringar i samband med sina produkter omfattas av lagens tillämpningsområde. Lagen trädde i kraft den 1 oktober 2018 och ersatte lagen om försäkringsförmedling. Den gäller för försäkringsförmedlare och försäkringsföretag. Med försäkringsdistribution avses verksamhet som består i att:

- ge råd om eller föreslå försäkringsavtal eller utföra annat förberedande arbete innan ett försäkringsavtal ingås,
- ingå ett försäkringsavtal, eller
- bistå vid förvaltning och fullgörande av försäkringsavtal.

Från lagen undantagen verksamhet

Med försäkringsdistribution avses inte verksamhet som bara består i att:

1. hänvisa någon till en försäkringsdistributör eller en försäkringsdistributör till en presumtiv kund, lämna allmän information om försäkringar till någon
2. lämna allmän information om försäkring till någon, eller
3. inom ramen för en annan yrkesverksamhet i enskilda fall lämna information eller ge råd om försäkring till någon.

Med försäkringsdistribution avses inte heller att yrkesmässigt handlägga, värdera eller reglera försäkringsfall.

Bestämmelserna om försäkringsdistribution gäller även vid distribution av återförsäkring, om inte annat anges.

Bestämmelserna om försäkringsförmedlare i denna lag gäller även anknuten försäkringsförmedlare, sidosverksam försäkringsförmedlare och anknuten sidosverksam försäkringsförmedlare, om inte annat anges.

Lagen är inte tillämplig på en sidoverksam försäkringsförmedlares försäkringsdistribution, om;

1. den distribuerade försäkringen kompletterar en vara eller tjänst och försäkringen täcker risken för förlust av varan eller funktionsfel i eller skada på varan, att tjänsten inte kunnat utnyttjas, eller

skada på eller förlust av bagage och andra risker i samband med resa, och

2. den årliga premien för den distribuerade försäkringen inte överstiger ett värde motsvarande EUR 600, beräknat proportionellt på årsbasis, eller
3. premien för den distribuerade försäkringen inte överstiger ett värde motsvarande EUR 200 per person, i de fall försäkringen kompletterar en tjänst och den tjänstens varaktighet inte är längre än tre månader.

En försäkringsdistributör ska, när distributionen sker via en sidoverksam försäkringsförmedlare som undantagits från tillämpningen av lagen enligt 6 §, säkerställa att information tillhandahålls kunden innan försäkringsavtalet ingås, med uppgifter om försäkringsdistributörens identitet och adress och om de förfaranden som avses i 4 kap. 15 § och som gör det möjligt för kunder och andra berörda parter att anmäla klagomål.

Likaså ska försäkringsdistributören säkerställa att det införts ändamålsenliga och proportionerliga system som är förenliga med 4 kap. 1 §, 3 § första stycket, 5 och 13 §§ samt 5 kap. 14, 18 och 19 §§ och som beaktar kundens krav och behov innan avtalsförslaget läggs fram, och det produktfaktablad som avses i 5 kap. 13 § lämnas till kunden innan försäkringsavtalet ingås.

Krav på tillstånd

En svensk försäkringsförmedlare får, med vissa undantag i lagen, bedriva försäkringsdistribution endast efter tillstånd av Finansinspektionen. Senast sex månader efter erhållet tillstånd ska anmälan om registrering göras hos Bolagsverket. Har anmälan inte gjorts inom denna tid eller har Bolagsverket genom beslut som vunnit laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla. Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

God försäkringsdistributionssed

Lagen föreskriver att avtalsvillkor som avviker från god försäkringsdistributionssed och inte med tillbörlig omsorg tar tillvara kundens intressen får inte åberopas mot kunden, i annat fall än vid återförsäkringsdistribution och försäkringsdistribution som avser stora risker.

Definitioner av aktörer

- anknuten försäkringsförmedlare: en försäkringsförmedlare som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag om att distribuera försäkringsprodukter, om dessa produkter inte konkurrerar med varandra och avtalet innebär

att försäkringsföretaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada enligt 4 kap. 16 § lagen om försäkringsdistribution.

- anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare: en sidoverksam försäkringsförmedlare som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag eller försäkringsförmedlare om att bara distribuera vissa försäkringsprodukter som kompletterar en vara eller en tjänst eller de berörda försäkringsprodukterna omfattar inte livförsäkring eller ansvarsförsäkring, utom när sådant skydd kompletterar den vara eller tjänst som förmedlaren bedriver som huvudsaklig yrkesverksamhet, om avtalet innebär att försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren är ansvarig för ren förmögenhetsskada enligt 4 kap. 16 §.

Anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare

För en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare gäller att det försäkringsföretag eller den andra försäkringsförmedlare som förmedlaren har ingått avtal med om att distribuera dess försäkringsprodukter ska anmäla förmedlaren för registrering hos Bolagsverket (om förmedlaren uppfyller lagens krav).

Lagändring innebär att understödsföreningar undantas

Under 2020 har en ändring av lagen om försäkringsdistribution ägt rum. Den 1 augusti trädde 1 kap. 6 a § i kraft och bestämmelsen innebär att lagen inte är tillämplig på försäkringsföreningar som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d § försäkringsrörelselagen (2010:2043), registrerade som understödsföreningar.

Lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Lagen trädde i kraft den 26 juni 2017 och i grunden ligger FATFs (Financial Action Task Force) rekommendationer. Direktivet som ligger bakom lagen är anpassat till FATFs rekommendationer och innebär bl.a. att det riskbaserade förhållningssättet lyfts fram. Såväl medlemsstaterna som enskilda ska identifiera och bedöma sina risker för penningtvätt och finansiering av terrorism och agera utifrån dessa. Det riskbaserade förhållningssättet får betydelse bl.a. för de centrala reglerna om åtgärder för att uppnå kundkännedom.

Lagen ska tillämpas på fysiska/juridiska personer som driver bl.a.

- Bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse.

- Verksamhet som kräver anmälan till eller ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet eller lagen om inlåningsverksamhet.
- Verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter.
- Försäkringsförmedling enligt lagen om försäkringsförmedling (från den 1 oktober 2018 lag om försäkringsdistribution).

Lagen gäller även fysiska/juridiska personer som driver yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande EUR 5 000 eller mer.

Krav på riskbaserad kundkännedom

Omfattningen av de åtgärder som vidtas för att uppnå kundkännedom ska anpassas efter risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Åtgärder för att uppnå kundkännedom ska vidtas vid etablering av en affärsförbindelse och vid enstaka transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande EUR 15 000 eller mer. Detsamma gäller transaktioner som understiger detta belopp och verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med varandra och som tillsammans uppgår till minst EUR 15 000.

Med en "affärsförbindelse" avser en affärsmässig förbindelse med viss förväntad varaktighet. I lagen finns en förändrad definition av affärsförbindelse, i syfte att klargöra att en affärsförbindelse kan uppstå trots frånvaron av ett avtal. T.ex. kan denna uppstå genom konkludent handlande, att en kund vid upprepade tillfällen använder verksamhetsutövarens tjänster. Kravet på kundkännedom kräver en fortlöpande kontroll och inte enbart vid tillfället då affärsförbindelsen etableras.

Åtgärder för kundkännedom ska också vidtas om det uppkommer osäkerhet om tillförlitligheten eller tillräckligheten av tidigare mottagna kunduppgifter. Detta gäller inte bara kundens identitet. Åtgärder för att uppnå kundkännedom ska alltid vidtas om det föreligger misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism. Detta gäller oavsett eventuella undantag och tröskelbelopp.

Handlingar och uppgifter som använts för att uppnå kundkännedom ska bevaras i minst fem år. Tiden ska räknas från det att åtgärderna utfördes eller, i de fall

då en affärsförbindelse etablerats, affärsförbindelsen upphörde.

Åtgärder som ska vidtas för kundkännedom

Identifiering och kontroll av kunden:

1. Identifiera och kontrollera kundens identitet genom identitetshandlingar, registerutdrag eller genom andra uppgifter från en oberoende och tillförlitlig källa,
2. kontroll av s.k. verklig huvudmans identitet,
3. inhämtande av information om affärsförbindelsens syfte och art.
4. Enligt lagen ska en verksamhetsutövare även vidta åtgärder för att avgöra om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning (s.k. PEP).

Skärpta åtgärder vid hög risk

Om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism bedöms som hög, ska särskilt omfattande kontroller, bedömningar och utredningar göras. Då ska även åtgärderna kompletteras med det som krävs för att motverka den höga risken. Sådana kan tillämpas vid exempelvis förbindelser med högrisk-tredjeländer, vid korrespondentförbindelser eller när en affärsförbindelse etableras eller en enstaka transaktion utförs med en s.k. PEP.

Exempel på skärpta åtgärder som kan vidtas är inhämtande av ytterligare information om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och uppgifter som varifrån kundens ekonomiska medel kommer.

Tidpunkt för kundkännedom

En verksamhetsutövare får inte etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse eller utföra en enstaka transaktion, om verksamhetsutövaren inte har tillräcklig kännedom om kunden för att kunna hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen och övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner.

En affärsförbindelse får inte etableras om det finns misstanke om att verksamhetsutövarens produkter eller tjänster kommer att användas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

En verksamhetsutövare får inte utföra en transaktion om det på skälig grund kan misstänkas att den utgör ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Om en rapport har lämnats till Polismyndigheten ska verksamhetsutövaren även beakta den information som Polismyndigheten kan lämna om hanteringen av ärendet.

Om det inte är möjligt att låta bli att utföra en misstänkt transaktion, eller om ett avstående från att genomföra transaktionen sannolikt skulle försvåra den vidare utredningen, får transaktionen genomföras.

Affärsförbindelsen ska vidare kontinuerligt följas upp, så att de transaktioner som utförs överensstämmer med vad som är känt om kunden vad gäller t.ex. affärs- och riskprofil.

Uppgifts- och granskningsskyldighet

Lagen ställer krav på granskning för att kunna upptäcka misstänkta transaktioner. Om misstanke efter närmare analys kvarstår, ska uppgifter om alla omständigheter som kan tyda på penningtvätt eller finansiering av terrorism "utan dröjsmål" lämnas till Finanspolisen. Lagen innehåller även ett meddelandeförbud, vilket innebär att de utpekade personerna inte får röja för kunden ifråga eller någon utomstående att en granskning har genomförts, att uppgifter lämnats till Finanspolisen eller att en undersökning genomförs eller kommer att genomföras.

Riskbaserade rutiner och utbildning

Anställda ska fortlöpande få behövlig information och utbildning. Finansinspektionens föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism innehåller åtskilliga föreskrifter om vilka interna rutiner som ska tillämpas, och vilken utbildning de anställda ska genomgå.

Gemensamma riktlinjer för återförsäljare och informationsblad om lagen

FF har tillsammans med Svenska Bankföreningen utarbetat gemensamma riktlinjer för återförsäljare som samarbetar med banker och finansbolag. Riktlinjerna innehåller en "checklista" på de åtgärder som återförsäljare måste genomföra vid identifiering av kund.

Även ett gemensamt informationsblad om lagen som förklarar för kunden varför handlaren måste ställa frågor har tagits fram. Riktlinjerna och informationsbladet finns tillgängliga på FF:s webbsida. Riktlinjerna finns översatta till engelska och finska.

Register över verkliga huvudmän

Ett centralt register över verkliga huvudmän har införts. Registret förs av Bolagsverket. Bolagsverket får även mandat att besluta om sanktioner enligt *lag om registrering i syfte att motverka penningtvätt och terrorism*. Registret finns tillgängligt för verksamhetsutövarna och uppgifterna ska lämnas av verksamhetsutövarna själva.

Förenklade åtgärder

Möjligheterna att använda sig av förenklade förfaranden stramas upp som en följd av direktivets krav

och en tydligare riskbaserad ansats. Förenklade åtgärder ska fortsättningsvis vara möjliga att tillämpa på de områden som i dag är undantagna från vissa kundkännedomsgärder. Förenklade åtgärder får dock enbart vidtas om verksamhetsutövare i det enskilda fallet kan bedöma att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är låg.

AML-rapportering

Efter att penningtvättslagen trädde i kraft 2017 och i samband med den, FI:s nya föreskrifter, gäller enligt föreskrifterna att företagen under FI:s tillsyn ska rapportera in uppgifter så att FI kan bedöma risken för att företagen utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Enligt FI:s föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska företagen årligen rapportera de begärda uppgifterna digitalt i FI:s system för periodisk rapportering, på www.fi.se. Uppgifterna ska avse balansdagen den 31 december.

Rapportering av penningtvätt ska därefter upprepas en gång per år innan sista mars. FI har även information om rapporteringen och hur den ska göras på sin hemsida, www.fi.se.

goAML

Under 2018 bytte finanspolisen rapporteringssystem till goAML, ett it-system, för att bättre möta kraven i polisens uppdrag och i lagstiftningen. Detta påverkar även de företag som är rapporteringsskyldiga.

goAML tillhandahålls av FN och många länder har implementerat denna lösning. Systemet ökar kvaliteten på inrapporterat material och stärker finanspolisens analysförmåga och möjlighet att upptäcka och lagföra kriminella aktörer.

Lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott

- Försök, förberedelse och stämpling till penningtvättsbrott som inte är ringa är straffbart.
- Så kallad självtvätt är brottsligt. Även den som tvättar vinster från sin egen brottslighet kan dömas för penningtvättsbrott.
- Penningtvättsbrott i näringsverksamhet är straffbart. Det gäller den som låter sin verksamhet användas för åtgärder som kan misstänkas vara penningtvätt.
- Det är tillräckligt att brottsvinsten kommer från "brott eller brottslig verksamhet" snarare än från ett specifikt angivet brott.
- Ökade möjligheter att förverka egendom som varit föremål för penningtvätt. Det är möjligt att förverka tvättad egendom hos penningtvättaren

även om egendomen inte kan anses tillhöra penningtvättaren.

- Det är möjligt att under kortare tid förbjuda en person att disponera över exempelvis bankmedel. Det är också möjligt att ta sådan egendom i beslag.

Regler om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel ersatte den tidigare gällande förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel.

Enligt förordningen ska betalningsleverantörer se till att vissa uppgifter om en betalare följer med en överföring när den vidarebefordras. Flertalet finansiella företag är skyldiga att tillämpa bestämmelserna i förordningen. Detta gäller bl.a. banker och fysiska och juridiska personer som driver betalningsöverförings- eller betalningsförmedlingsverksamhet enligt lagen (1996:1006) valutaväxling och annan finansiell verksamhet. Genom förordningen genomförs specialrekommendation nr VII (SR VII) gällande "överföringar på elektronisk väg" som har antagits av Financial Action Task Force (FATF).

Reglerna innebär bl.a.:

- Skyldighet att identifiera betalare vid kontanta betalningsöverföringar och insättningar på belopp över EUR 1 000, eller om flera mindre summor uppgår till detta belopp.
- Skyldighet att meddela myndigheterna om vidtagna åtgärder p.g.a. bristfällig information om betalaren.

Om en betalningsleverantör regelbundet underlåter att lämna erforderlig information om betalaren ska betalningsmottagarens betalningsleverantör vidta åtgärder. Åtgärderna kan inledningsvis bestå i att utfärda varningar och fastställa tidsfrister. Betalningsmottagarens betalningsleverantör kan därefter antingen avvisa alla framtida överföringar från betalarens betalningsleverantör eller fatta beslut om att begränsa eller avsluta affärsrelationen med denne.

FATCA

Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA), är en amerikansk lagstiftning som syftar till att förhindra skatteflykt från USA. FATCA ställer krav på finansiella institut över hela världen att identifiera och dokumentera kontohavare samt rapportera om konton som innehas av personer som är skattskyldiga/deklarationspliktiga i USA, s.k. US persons, bl. a.:

- bosatta i USA,
- amerikanska medborgare (även de med dubbelt medborgarskap),
- innehavare av uppehållstillstånd i USA, s.k. Green Card,
- företag som är registrerade i USA,
- vissa icke amerikanska företag med US persons i ägarkretsen.

För att uppfylla FATCA erbjuder USA andra länder att ingå avtal om uppgiftslämnandet. USA och Sverige har ingått ett sådant avtal. Den svenska lagstiftningen, som krävs för att uppfylla kraven enligt FATCA, trädde i kraft den 1 april 2015. Det innebär att de svenska finansiella företagen ska tillämpa FATCA regelverket så som det är implementerat i svensk rätt.

De finansiella företagen kan lämna uppgifterna till Skatteverket, som i sin tur lämnar uppgifterna till det amerikanska skatteverket IRS (Internal Revenue Service). Kontrolluppgifter ska årligen och senast den 15 maj året efter det gångna kalenderåret lämnas till Skatteverket av rapporteringsskyldiga institut. För kontrolluppgifter avseende inkomståret 2020 gäller att dessa ska vara myndigheten till handa senast den 17 maj 2021.

Rapporteringskraven beror på hur stora tillgångarna på kontona är. Instituterna ska bl.a.:

- Identifiera och dokumentera kunder för att avgöra om de är skattskyldiga i USA eller inte.
- Rapportera tillgångar på konton som innehas av US persons och rapportera betalningar till finansiella företag som inte följer FATCA-reglerna samt innehålla skatt om dessa betalningar har sin källa i USA.

Även med ett avtal mellan Sverige och USA ska instituten anmäla sig på IRS webbsida för att få ett Global Intermediary Identification Number (GIIN-nummer) och komma med på listan som visar att institutet är s.k. deemed compliant financial institution. Listan uppdateras månadsvis. På Skatteverkets hemsida finns ytterligare information om hur den årliga rapporteringen ska gå till [FATCA avtal med USA](#). Se även USAs skattemyndighets hemsida [FATCA Foreign Financial Institution Registration System](#).

EU/OECD

Parallellt med FATCA har OECD tagit fram ett modellavtal för informationsutbyte baserat på FATCA-avtalen.

EU såg en möjlighet till att implementera en liknande standard och sedan den 1 januari 2016 har Sverige infört OECD:s globala standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton genom bland annat CRS (Common Reporting Standard), som är en rapporteringsnorm och som har implementerats i svensk rätt. Syftet är bland annat att göra det svårare att undanhålla pengar på konton i andra länder för att slippa betala skatt.

Standarden innebär bland annat att Skatteverket blir skyldiga att utbyta viss information med utländska myndigheter. Standarden innebär också att svenska banker och andra finansiella institut ska lämna information om utländska kontohavares tillgångar och kapitalinkomster till Skatteverket.

Det svenska införlivandet av PSD 2 (betal tjänstdirektivet)

EU-kommissionen presenterade i slutet av juli 2013 ett förslag till revidering av betaltjänstdirektivet ("PSD II") som inkluderar och upphäver det första betaltjänstdirektivet. En central del av direktivet är att det ställer krav på säkerhet när man identifierar kunder. Betaltjänstdirektivet gäller alla leverantörer av betaltjänster, det vill säga både banker och andra betaltjänstleverantörer. Vidare innebar PSD2 att även företag som tillhandahöll betalningsiniteringstjänster eller kontoinformation omfattades av regleringen, d.v.s. lagens tillämpningsområde utökas.

Införlivandet i Sverige gjordes genom ändringar i lagen om betaltjänster och FI:s nya och ändrade föreskrifter, som trädde i kraft den 1 maj 2018.

- Begreppet betaltjänst utvidgas till att omfatta betalningsiniterings- och kontoinformationstjänster
- Undantag från betaltjänstlagens tillämpningsområde görs för bl.a. betalningstransaktioner som genomförs med hjälp av mobiltelefoner eller annan teknisk utrustning, under förutsättning att en sådan transaktion inte överstiger EUR 50.
- Fler aktörer, däribland leverantörer av betalningsiniteringstjänster och leverantörer av kontoinformationstjänster, åläggs en tillståndsplikt samt krav på att dessa innehar ansvarsförsäkring eller annan jämförbar garanti till täckande av ett eventuellt skadeståndsansvar.
- Betalningsinstitut har under vissa förutsättningar rätt till tillgång till kreditinstitutens betalkontotjänster. Denna ska ske på objektiva, icke-diskriminerande och proportionella grunder i den omfattning som krävs för att de effektivt och obehindrat ska kunna tillhandahålla betaltjänster. Om ett kreditinstitut avslår en

sådan begäran ska institutet lämna Finansinspektionen en motivering till avslaget.

- Finansinspektionen i samråd med Konkursverket ska utöva tillsyn över dessa.
- Kompletterande regler om bland annat stark kundautentisering och kommunikation genom så kallade gränssnitt trädde i kraft den 14 september 2019 genom Kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/389.

Förordning om förmedlingsavgifter för kortbetalningar

Förordningen om kortbaserade transaktioner har som främsta syfte att reducera de avgifter som bankerna tar ut av varandra för att genomföra diverse transaktioner. Den trädde i kraft den 9 december 2015.

Förordningen om förmedlingsavgifter inför maximinivåer för förmedlingsavgifter för transaktioner med konsumenters betal- och kreditkort, och förbjuda tilläggsavgifter för sådana korttyper. Tilläggsavgifter är sådana extraavgifter som vissa handlare lägger på för kortbetalningar.

Konsumentkreditlagen

Den 1 januari 2011 trädde den nuvarande konsumentkreditlagen i kraft. Lagen innebär bl.a. utökad information i samband med kreditgivning, en reglering av s.k. snabblån, ångerrätt för krediter samt slopande av formkravet för avtals ingående. Till skillnad från direktivet är lagens tillämpningsområde inte begränsat till några beloppsgränser.

Regeringen har under ett par år arbetat med att införa ändringar i lagen, ändringar som trädde i kraft den 1 september 2018. Bland annat infördes begreppet högkostnadskredit samt ett ränte- och kostnadstak. Med dagens ränteläge är en högkostnadskredit ett lån med en årsränta på mellan 30 procent och upp till taket 40 procent. Det ställs även krav på kreditprovningar på räntefria krediter som ska betalas inom tre månader och som bara är förknippade med en obetydlig avgift (gäller ej fakturakredit).

Härutöver remitterade Konsumentverket under våren 2019 föreskrifter om just högkostnadskrediter och marknadsföring kring dessa. Föreskrifterna trädde i kraft den 1 juli 2019.

Konsumentverkets allmänna råd om konsumentkrediter uppdaterades under året och de nya allmänna råden trädde i kraft den 1 juli 2020. Råden har en mer kortfattad utformning jämfört med tidigare och de synpunkter som framfördes av FF med flera remissinstanser har i viss mån

beaktats; bl.a. tydliggörs att uppgifter inte måste inhämtas direkt från konsumenten utan kan inhämtas på annat sätt. Skrivningarna är dock inte konsekventa på denna punkt, vilket FF har påtalat är olyckligt eftersom det ger intrycket av att säkrare och mer verifierbara uppgifter, som i sig är tillräckliga, inte skulle vara just tillräckliga bara för att de inte inhämtats direkt från konsumenten. I maj 2020 kompletterade KOV råden med en beslutspromemoria som ger utförligare beskrivning och vägledning till hur råden ska förstås.

Sanktioner enligt konsumentkreditlagen

Genom en ändring i konsumentkreditlagen kan Konsumentverket ta ut en sanktionsavgift av näringsidkare som vid kreditgivning till konsumenterna inte gör erforderliga kreditprövningar. Sanktionsavgiften kan bestämmas till ett belopp mellan lägst femtusen kronor och högst tio miljoner kronor men får inte överstiga tio procent av näringsidkarens årsomsättning. Ändringen syftar till att stärka konsumentskyddet vid kreditgivning och därigenom minska överskuldssättningen bland konsumenterna. Konsumentverket har sedan den 19 maj 2016 även rätt att meddela omedelbart gällande förbud för näringsidkaren att lämna krediter.

Kapitaltäckning och stora exponeringar

Den 1 december 2017 beslutade Baselkommitténs styrande organ GHOS (Governors and Heads of Supervision) om viktiga kompletteringar för att färdigställa de globala standarderna för bankers kapitaltäckning.

De nya globala standarderna har uppdaterats i flera viktiga delar.

Baselkommitténs överenskommelse anger att de nya standarderna ska börja gälla från 1 januari 2022. Golvet för de riskvägda tillgångarna ska fasas in från nivån 50% år 2022 till slutnivån 72,5% från den 1 januari 2027. Baselkommitténs överenskommelse ställer även krav på att bankerna ska publicera utvecklingen av de riskvägda tillgångarna under hela infasningsperioden. Syftet med den ökade transparensen är att underlätta för externa bedömare att analysera effekten av golvet.

Vid sidan av Baselkommitténs överenskommelse pågår en översyn av kapitaltäckningsreglerna i EU som bl.a. inför ett bruttosolidaritetskrav, men som också ändrar hur kapitalkraven utformas i EU och hur de kan tillämpas av tillsynsmyndigheter exempelvis i vilken utsträckning nationella tillsynsmyndigheter kan använda pelare 2-påslag.

För svensk del införs de nya Baselstandarderna via EU-rätten. De ändringar som införs genom ändringar i förordningen blir direkt gällande medan de som genomförs genom direktiv måste sedan implementeras genom lag och föreskrifter i Sverige.

CRR/CRD-regleringen

[Kreditinstitutsdirektivet](#) (CRD IV) innehåller krav som gäller både inledande av verksamhet och tillhållande av tjänster samt krav på myndighetstillsyn, sanktioner och tillförlitlig bolagsstyrning. Direktivet innehåller också krav på tilläggs kapital i form av olika buffertar. Direktiv införs genom nationell lagstiftning.

[EU:s kapitaltäckningsförordning](#) (CRR) är direkt gällande lagstiftning och behöver därför inte införas på nationellt plan. Förordningen innehåller bestämmelser om beräkning av kapitalbas och minimikapitalkrav, likviditet, minimikapitaltäckningsgrad samt stora exponeringar. Dessutom innehåller den bestämmelser om kraven på offentlighet.

EU:s kapitaltäckningsförordning kompletteras av [tekniska standarder för tillsyn och genomförande som bereds av Europeiska bankmyndigheten \(EBA\) och som meddelas som EU-kommissionens beslut eller förordningar](#), vilka är bindande och direkt tillämplig lagstiftning i medlemsländerna.

I sin webbtjänst upprätthåller EBA [en interaktiv gemensam regelbok](#), som förutom kreditinstitutsdirektivet och EU:s kapitaltäckningsdirektiv även innehåller de tekniska standarder som upprättats av EBA och godkänts av kommissionen, EBAs riktlinjer och rekommendationer samt frågor och svar (Q&A) i anslutning till dem.

Rapporter och rapporteringssystem

Regleringen är förknippad med en omfattande [rapportering](#). Inrapporteringssystemet hos Finansinspektionen används för den nya EU-harmoniserade tillsynsrapporteringen av bl.a. finansiella uppgifter (FINREP) och kapitaltäckningsuppgifter (COREP).

Vilka rapporter som ska lämnas och när de ska lämnas framgår av Finansinspektionens rapporteringsplan för aktuell period.

Nedan anges Finansinspektionens kapitaltäcknings- och likviditetsföreskrifter m.m.:

- Föreskrifter om periodisk rapportering av uppgifter om minimikravet på nedskrivningsbara skulder (FFFS 2019:1)
- Finansinspektionens föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde (FFFS 2014:33)

- Finansinspektionens föreskrift om internt bedömt kapitalbehov (FFFS 2014:13)
- Finansinspektionens föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar (FFFS 2014:12)
- Föreskrifter om hantering av likviditetsrisker (FFFS 2010:7)
- Föreskrifter om ersättningspolicy i kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning (FFFS 2011:1)
- Rapportering av ränterisk i övrig verksamhet (FFFS 2007:4).
- Föreskrifter och allmänna råd om hantering av kreditrisker i kreditinstitut och värdepappersbolag

Lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag m.m.

Sedan den 1 januari 1996 gäller lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL), vilken i vissa hänseenden hänvisar till årsredovisningslagen (1995:1554).

ÅRKL tillämpas på kreditinstitut, varmed avses banker, d.v.s. bankaktiebolag, sparbanker och föreningsbanker, kreditmarknadsföretag (kreditmarknadsbolag resp. kreditmarknadsföreningar), institut för elektroniska pengar Sveriges allmänna hypoteksbank och Svenska skeppshypotekskassan. Lagen gäller även svenskt aktiebolag som fått tillstånd att driva värdepappersrörelse, dvs värdepappersbolag. Vidare ska lagens bestämmelser om koncernredovisning tillämpas på finansiella holdingbolag som uteslutande eller huvudsakligen förvaltar dotterföretag som är kreditinstitut.

Huvuddelen av bestämmelserna i ÅRKL överensstämmer med motsvarande bestämmelser i årsredovisningslagen. På dessa punkter innehåller ÅRKL endast hänvisningar till årsredovisningslagen. Men det finns viktiga punkter där lagarna skiljer sig åt bl.a. beträffande tilläggsupplysningar.

- Sedan 2005 ska alla noterade företag inom EU, med en övergångsfrist till år 2007 för de som bara har skuldebrev noterade, tillämpa EG:s IAS-förordning. Den innebär att företagen måste upprätta sin koncernredovisning enligt av EU-kommissionen antagna internationella redovisningsstandarder (IAS/IFRS) från International Accounting Standards Board (IASB). ÅRL och ÅRKL har successivt anpassats för att möjliggöra tillämpning av IFRS.
- Även Finansinspektionen har sedan 2004 successivt anpassat sina redovisningsföreskrifter till av

EU-kommissionen antagna internationella redovisningsstandarder (IAS/IFRS). Ändringarna avser liksom i ÅRKL bl.a. uppställningsformer.

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag FFFS 2008:25 har ändrats genom FFFS 2009:11, FFFS 2011:54, FFFS 2013:2, FFFS 2013:24, FFFS 2014:18, FFFS 2015:20, FFFS 2017:18, FFFS 2018:20, FFFS 2019:2, FFFS 2020:10 och FFFS 2020:29.

- Enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:25 om redovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag gäller som huvudregel att de IFRS/IAS som antagits av EU, däribland IAS 17 Leasingavtal, ska tillämpas av alla företag som omfattas av föreskrifterna, både i koncernredovisningen och i redovisningen för juridisk person. Från denna huvudregel finns dock ett antal undantag och tillägg bl.a. med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Beträffande redovisning i juridisk person hänvisas till RFR 2. I följd därav kan finansiella leasingavtal i juridisk person redovisas enligt de regler som gäller för operationella leasingavtal inklusive kravet på upplysningar. FFFS 2008:25 innehåller dessutom vissa särföreskrifter i förhållande till bl.a. RFR 2.
- En leasegivare som med stöd av RFR 2 redovisar ett finansiellt leasingavtal som operationellt får göra avskrivningar på den utleasade tillgången enligt annuitetsmetoden även om det skulle vara oförenligt med IAS 17 Leasingavtal.
- Av FFFS 2008:25 följer att sådana undantag och tillägg som enbart är motiverade av sambandet mellan redovisning och beskattning inte bör tillämpas i koncernredovisningen. Finansiella leasingavtal redovisas därmed som sådana i koncernredovisningen.
- Onoterade institut, som inte är bank eller kreditmarknadsföretag, vars balansomslutning för de två senaste räkenskapsåren inte överstiger 1.000 prisbasbelopp (ca SEK 40 miljoner) behöver enbart lämna upplysningar enligt begränsat antal uppräknade godkända internationella redovisningsstandarder. I uppräknningen ingår bl.a. IAS 16 Materiella anläggningstillgångar, med de tillägg som framgår av punkt 32-33 i RFR2, Redovisning för juridiska personer och IAS 17 Leasingavtal, med de undantag och tillägg som framgår av RFR 2.
- Rådet för finansiell rapportering (RFR) har bl.a. publicerat RFR 1 och RFR 2. Rådet har under 2016 beslutat att införa en möjlighet till undantag

avseende IFRS 16 i RFR 2. De företag som väljer att tillämpa undantaget ska följa regler i RFR 2 för redovisning av leasingavtal. Det nuvarande undantaget i avsnittet om IAS 17 i RFR 2 innebär att principerna för redovisning av finansiella leasingavtal inte behöver tillämpas i juridisk person p.g.a. sambandet mellan redovisning och beskattning.

Enligt Rådets bedömning är de skattemässiga förhållanden som föranledde undantaget för finansiell leasing i IAS 17 oförändrade. Motsvarande undantag införs därför även för IFRS 16. Med hänsyn till att IFRS 16 inte gör någon åtskillnad mellan finansiella leasingavtal och operationella leasingavtal för leasetagare har bestämmelsen i RFR 2 utformats som ett fullständigt undantag från IFRS 16.

För de företag som väljer att tillämpa undantaget införs regler som omfattar de principer som ska tillämpas för redovisning av leasingavtal hos leasetagare och leasegivare, redovisning av sale-and-lease-back-transaktioner samt upplysningskrav. Avsnittet avseende IFRS 16 i RFR 2 ska börja tillämpas vid samma tidpunkt som IFRS 16 börjar tillämpas i koncernredovisningen.

Leasingredovisning

I juli 2006 startade International Standard Board (IASB) och United States Financial Accounting Standard Board (FASB) ett gemensamt projekt angående leasingredovisning.

FF och Svenska Bankföreningen har under projektets gång träffat företrädare för såväl IASB/FASB som IASB:s styrelse för att framföra branschens syn på projektet.

I januari 2016 publicerade IASB en ny standard avseende leasingavtal, IFRS 16 Leases. IFRS 16 ersätter IAS 17 Leasingavtal samt tillhörande tolkningar IFRIC 4 Fastställande av huruvida ett avtal innehåller ett leasingavtal, SIC 15 Förmåner i samband med teckning av operationella leasingavtal och SIC 27 Bedömning av den ekonomiska innebörden av transaktioner som innefattar ett leasingavtal.

Standarden innebär framförallt förändringar i det sätt som leasingavtal ska redovisas på hos leasetagaren. En leasetagare ska redovisa samtliga leasingavtal som tillgångar och skulder i balansräkningen, med undantag för kortfristiga leasingavtal och leasingavtal där värdet på de underliggande tillgångarna är ringa. Redovisningen är baserad på synsättet att leasetagaren har en rättighet att använda en tillgång under en specifik

tidsperiod och samtidigt en skyldighet att betala för denna rättighet.

Enligt IFRS 16 ska leasegivare fortsatt klassificera leasingavtal som finansiella eller operationella leasingavtal. Standarden godkändes för tillämpning inom EU hösten 2017. Standarden tillämpas för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2019. Mot bakgrund av vad som hittills framkommit om den s.k. Right of Use-modellen kan det konstateras att den nya standarden kommer medföra påtagliga nackdelar för näringslivet, inte minst för leasetagarna.

Nya skatteregler för företagssektorn

Riksdagen beslutade den 14 juni 2018 om vissa nya skatteregler för företagssektorn genom ändringar i bland annat inkomstskattelagen (1999:1229) (se prop. 2017/18:245). De nya reglerna ska enligt motiven motverka skatteplanering med ränteavdrag och bidra till en ökad neutralitet i skattesystemet genom breddade skattebaser. Med de nya reglerna begränsas möjligheten till ränteavdrag för leasetagare och leasegivare. Begränsningen är frikopplad från redovisningsreglerna.

Skattereglerna som gäller avskrivningsrätten för leasade tillgångar ändras däremot inte och sambandet mellan redovisning och beskattning kvarstår. De nya skattereglerna utgår från de redovisningsregler som gäller i dag (IAS 17 och RFR 2) och har inte tagit hänsyn till de nya redovisnings-reglerna i IFRS 16. Skattereglerna utgår därmed från att företagen tillämpar de redovisnings-principer som framgår av undantagsbestämmelserna från IFRS 16 i RFR 2. Reglerna träder i kraft den 1 januari 2019, samtidigt som de nya redovisningsreglerna IFRS 16 och en uppdaterad version av RFR 2 börjar gälla.

Om Finansinspektionen skulle kräva att IFRS 16 tillämpas utan att medge de undantag som framgår av RFR 2 skulle det kunna leda till att ingen, vare sig leasegivare eller leasetagare, skulle kunna göra räkenskapsenliga avskrivningar på leasade tillgångar. Dessutom skulle det strida mot Finansinspektionens principiella hållning att redovisningsprinciperna bör vara desamma för de finansiella företagen som för de noterade företagen. Finansinspektionen har därför beaktat de nya skattereglerna i arbetet med redovisningsföreskrifterna och gjort bedömningen att det inte bör göras någon ändring i 2 kap. 1 § redovisningsföreskrifterna vad gäller tillämpningen av reglerna i RFR 2. Dessa regler gäller i samma utsträckning i förhållande till IFRS 16 som de gällt i förhållande till IAS 17.

Valuta- och kreditreglering

Sedan 1 januari 1993 gäller lagen (1992:1602) om valuta- och kreditreglering.

Valutareglering innebär att valutatransaktioner som kan ha betydelse för valutapolitiken och som anges i förordnandet om valutareglering, inte får genomföras utan tillstånd av Riksbanken.

Valutareglering i fredstid får endast tillämpas om det råder utomordentliga förhållanden som är föranledda av en allvarlig olycka, våldshandling, epidemi eller liknande, eller av utomordentligt stora kortfristiga kapitalrörelser och det är uppenbart att andra åtgärder inte är tillräckliga eller möjliga.

Har regeringen förordnat om valutareglering, får på framställan av Riksbanken också förordnas om kreditreglering. Ett förordnande om kreditreglering kan gälla ett eller flera slag av finansinstitut. Regeringen kan på begäran av Riksbanken förordna att även annan som yrkesmässigt och i betydande omfattning bedriver kreditgivning ska kunna omfattas av kreditregleringen.

Följande kreditregleringar kan användas:

- Riksbanken får fastställa ett högsta belopp för utlåning (varvid även jämställs likvider för fordringar som förvärfvas i finansieringssyfte, d.v.s. factoring), garantiförbindelser som är knutna till kreditgivning, samt värdet av leasingobjekt (utlåningsreglering).
- Obligationer och andra fordringsrätter som är avsedda för allmän omsättning får inte ges ut utan tillstånd av Riksbanken av annan än Riksgäldskontoret (emissionskontroll).
- Riksbanken får fastställa högsta eller högsta genomsnittlig utlåningsränta (räntereglering).
- Riksbanken får fastställa att vissa av finansinstitutens placeringar ska utgöra en viss andel av deras totala placeringar eller att förändringen av sådana placeringar ska utgöra en viss procent av förändringen av de totala placeringarna (placeringskrav).

Riksbanken administrerar valuta- och kreditregleringen. För närvarande gäller varken någon valuta- eller kreditreglering.

Regelgivningsprojekt inom FI

Under 2020 har ett antal projekt inom Finansinspektionen (FI) med bäring på verksamheten i banker och kreditmarknadsbolag bedrivits. Projekten, har bl. a. handlat om:

- Nya allmänna råd för konsumentkrediter.

- Förslag till ändringar i Finansinspektionens föreskrifter m.m. med anledning av det s.k. Bankpaketet.

Tillsyn

Finansbolag (kreditmarknadsbolag) står under Finansinspektionens tillsyn. Inspektionen utövar denna tillsyn dels genom inspektioner i enskilda fall dels genom att utfärda föreskrifter och allmänna råd i sin författningssamling FFFS. Följande är tillämpliga på finansbolag (grundförfattningar i *urval*):

- Allmänna råd om riktlinjer för hantering av etiska frågor hos institut som står under inspektionens tillsyn (1998:22)
- Allmänna råd om kontokort och automattjänster (2000:9)
- Allmänna råd om inlåningskonton och tillhörande banktjänster (2001:8)
- Allmänna råd om klagomålshantering avseende finansiella tjänster till konsument (2002:23)
- Föreskrifter och allmänna råd om finansiell rådgivning till konsument (KOFs 2004:5)
- Föreskrifter och allmänna råd om hantering av kreditrisker i kreditinstitut och värdepappersbolag (2018:16)
- Allmänna råd för revisorer förordnande av Finansinspektionen (2004:10)
- Allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag (2005:1)
- Föreskrifter om försäkringsdistribution (2018:10)
- Föreskrifter om rapportering av ränterisk i övrig verksamhet (2007:4)
- Föreskrifter om värdepappersrörelse (2017:2)
- Föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (2008:25)
- Föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (2017:11)
- Föreskrifter om ägar- och ledningsprövning (2009:3)
- Föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer (2010:3)
- Föreskrifter om hantering av likviditetsrisker för kreditinstitut och värdepappersbolag (2010:7)

FINANSBOLAGENS SPELREGLER

- Föreskrifter om ersättningspolicy i kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning (2011:1)
- Föreskrifter och allmänna råd om rapportering av ägares kvalificerade innehav och ägarintressen (2011:14)
- Föreskrifter och allmänna råd om särskild tillsyn över finansiella konglomerat (2011:26)
- Föreskrifter och allmänna råd om institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare (2011:49)
- Allmänna råd om att söka tillstånd att driva bank- och finansieringsrörelse (2011:50)
- Föreskrifter och allmänna råd om säkerställda obligationer (2013:1)
- Föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut (2014:1)
- Föreskrifter och allmänna råd om hantering av operativa risker (2014:4)
- Föreskrifter och allmänna råd om informationssäkerhet, it-verksamhet och insättningssystem (2014:5)
- Föreskrifter och allmänna råd om viss verksamhet med konsumentkrediter (2014:8)
- Allmänna råd om krediter i konsumentförhållanden (2014:11)
- Föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar (2014:12)
- Föreskrifter om rapportering av internt bedömt kapitalbehov (2014:13)
- Föreskrifter om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter (2014:14)
- Föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde (2014:33)
- Föreskrifter och allmänna råd om information om ränta på bostadskrediter (2015:1)
- Föreskrifter om anmälan av vissa förvärv (2016:1)
- Föreskrifter om återhämtningsplaner, koncernåterhämtningsplaner och avtal om finansiellt stöd inom koncerner (2016:6)
- Föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter om amortering av krediter mot säkerhet i bostad (2016:16)
- Föreskrifter och allmänna råd om verksamhet med bostadskrediter (2016:29)
- Allmänna råd om begränsning av krediter mot säkerhet i form av pant i bostad (2016:33)
- Finansinspektionens föreskrifter om verksamhet för betaltjänstleverantörer (2018:4)
- Finansinspektionens allmänna råd om rapportering av händelser av väsentlig betydelse (2018:5).
- Konsumentverkets allmänna råd om konsumentkrediter (KOVFS 2020:1)
- Föreskrifter och allmänna råd om utländska kreditinstituts rapportering för betydande filialer i Sverige (FFFS 2020:9)
- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om skyldighet för kreditinstitut som driver verksamhet genom filial i Sverige att rapportera vissa uppgifter (FFFS 2020:27)

God sed i finansbolag

Både i Sverige och inom EU finns strävanden i riktning mot att näringslivet i ökad utsträckning ska lösa uppkommande frågeställningar och problem genom så kallade egenåtgärder bl.a. i syfte att förebygga problem i förhållande till konsumenter eller andra kunder.

Som ett svar på dessa strävanden uttalar sig FF om vad som enligt FF:s uppfattning är god sed i finansbolag. Uttalanden kan avse allmänna förhållanden lika väl som specifika produkter eller frågor och ges ut när FF finner anledning därtill. Uttalandena publiceras i en numrerad serie och ersätter FF:s tidigare egenåtgärder.

Uttalandena uttrycker således FF:s bedömning om vad som i allmänhet är god sed. Förhållandena varierar dock, både mellan olika företag och mellan olika situationer. Även andra åtgärder, ageranden eller rutiner kan således vara förenliga med god sed. FF förutsätter att dess medlemmar i alla avseenden iakttar god sed med hänsyn till förhållandena i varje fråga.

Hittills har FF i denna serie givit ut etiska riktlinjer (FF1) samt uttalanden om god sed rörande finansiella leasingvillkor (FF2), vid redovisning av leasingavtal (FF3), om kontovillkor (FF4) och om konsumentleasing /privatleasing (FF5).

God sed om privatleasing (FF5) uppdaterades 2017 och en ny version antogs 2019.

Uttalandena finns tillgängliga på FF:s hemsida.

FF har även bidragit till MRF:s broschyr om privatleasing.

Etiska riktlinjer - FF 1

Som nummer 1 i serien har utgivits etiska riktlinjer för medlemsföretagen. Riktlinjerna är uppdelade i tre avdelningar. Den första berör allmänna förhållanden, den andra finansiering i allmänhet och den tredje särskilt om konsumentkrediter. Riktlinjerna behandlar medlemmarnas uppträdande och framtoning på marknaden mot både privatpersoner och företag. Kunder, kreditförmedlare, myndigheter och massmedier ska genom reglerna upplysas om vilken minimistandard man har rätt att kräva av medlemsföretagen.

I riktlinjerna anges bl.a. att medlemsbolagen ska ställa höga krav på andra bolag som de samarbetar med. Om ett finansbolag upptäcker att fel uppstått i handläggningen av ett ärende ska bolaget självt rätta felet även om klagomål inte har anförts.

Finansiella leasingvillkor - FF 2

Som nr 2 i FF:s serie *God sed i finansbolag* har givits ut ett uttalande rörande finansiella leasingvillkor. Syftet med uttalandet är att ge stöd åt medlemmarna vid utformningen av sådana leasingavtal vari leasetagaren inte är en konsument.

Uttalandet berör upplåtelsen av nyttjanderätt, leasingperioden, förtida uppsägning, leasingavgifter, ändring av leasingavgifterna, tillägg till leasingavgiften, leverans samt fel, brist o. dyl. samt leasetagarens ansvar för leasingobjektet.

Med avseende på leasingavgifterna anges bl.a. att god sed kräver att i leasingavtalet tydligt anges storleken av leasingavgifterna, hur många gånger avgifterna ska betalas samt förfallodag för varje betalning.

Vidare anges för det fall att leasingavgifterna ska kunna ändras att god sed kräver att detta regleras på ett tydligt sätt i leasingavtalet så att leasetagaren uppfattar under vilka förutsättningar leasingavgifterna kan ändras. Därutöver kräver dock inte god sed att ändringar av leasingavgifter måste följa någon viss princip. Det är således förenligt med god sed att låta leasingavgifternas belopp bero på förändringar t.ex. i räntesatsen för någon viss referensränta, på ränteläget på någon viss marknad, på leasegivarens refinansieringskostnader eller på någon annan sådan omständighet.

Vare sig leasingavgifternas storlek kopplats till en referensränta enligt ovan eller ej är det förenligt med god sed att avtala att leasingavgifterna ska kunna ändras också om de förutsättningar som legat till grund för den ursprungliga beräkningen av leasingavgifter ändras, t.ex. som följd av en lagändring eller ett myndighetsbeslut eller genom att

leasegivarens refinansieringskostnader stigit utöver den kompensation därför som leasegivaren erhåller genom leasingavgifterna.

För det fall att leasingavgifterna ändras på grund av att förutsättningarna ändrats enligt ovan är det förenligt med god sed, dock utan att det utgör något krav, att tillerkänna leasetagaren rätt att avbryta leasingavtalet.

Uttalandet reviderades 2002 och 2011 varvid föreskrevs att vid ändring av leasingavgifter ska leasetagaren underrättas i förväg samt få sådan information att leasetagaren kan konstatera att ändringen är förenlig med avtalet.

Redovisning av leasingavtal - FF 3

FF:s uppfattning om god sed vid redovisning av leasing är att det för onoterade företag normalt är helt tillfredsställande att leasingavtal redovisas med utgångspunkt från den civilrättsliga äganderätten, d.v.s. att alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal. Detta och förhållandet att annuitetsmetoden kan tillämpas av leasegivaren överensstämmer med branschens uppfattning om vad som utgör god redovisningssed vid redovisning av leasing, även i juridisk person för noterade företag och kreditinstitut. Därav följer att det normalt är leasegivaren som redovisar leasingobjektet i sitt bokslut.

En reviderad version av FF3 planeras i följd av ändringar i redovisnings- och skatteregler.

Kontovillkor - FF 4

Upphävd i följd av Finansinspektionens Allmänna råd FFFS 2000:9 om kontokort och automattjänster.

Konsumentleasing/privatleasing - FF 5

Syftet med uttalandet är att ge stöd åt medlemmarna vid utformning av avtal. Med leasing till konsument avses en som huvudregel ouppsägbar upplåtelse av leasingobjektet till leasegivaren. Leasetagaren ansvarar för skador på/ förlust av objektet under leasingperioden men inte för objektets marknadsvärde vid utgången av leasingperioden.

God sed om privatleasing uppdaterades i juni 2019 efter positiv dialog med Konsumentverket. I samband med detta medverkade FF i MRF arbete med en beställningsblankett för privatleasing som MRF presterade i början av 2020. I samband med detta uppdaterades även MRF:s broschyr om privatleasing.

Internationella konventioner

Unidroitkonventionerna

Vid en diplomatkonferens i maj 1988 i Ottawa, Kanada, antogs en konvention om internationell

finansiell leasing och en konvention om internationell factoring. Konventionerna har utarbetats av UNIDROIT (International Institut for the Unification of Private Law) i samarbete med bl.a. Leaseurope. Det ankommer på de deltagande staterna att avgöra om konventionerna ska införlivas med de nationella rättssystemen.

Den svenska regeringen har inte tagit ställning till om Sverige ska ansluta sig till konventionerna. För båda konventionerna gäller att de måste ratificeras, d.v.s. godkännas, av minst tre stater innan de träder i kraft. Såvitt avser leasingkonventionen har 10 stater till dags dato ratificerat denna. I och med att Nigeria ratificerade konventionen i oktober 1994 har erforderligt antal länder anslutit sig. Frankrike och Italien hade tidigare ratificerat denna, som trädde i kraft i dessa länder den 1 maj 1995. Vad gäller factoringkonventionen har till dags dato nio stater ratificerat denna.

Leasingkonventionen

Konventionen gäller inte konsumentförhållanden, korttidsuthyrning, operationell leasing och fastighetsleasing, däremot subleasing i ett eller flera led. Konventionen är tillämplig vidare endast då leasegivaren och leasetagaren har sina affärsställen i olika stater. Dessutom krävs för konventionens tillämplighet att de jämte leverantören har sina affärsställen i konventionsstater. Konventionen kan dock också vara tillämplig om både leveransavtalet och leasingavtalet har lagen i en konventionsstat som tillämplig lag. Konventionen kan avtalas bort, helt eller delvis.

Om konventionen är tillämplig är följande tre regler tvingande:

- artikel 8(3) om leasegivarens medgivande för att leasetagaren får ha utrustningen i orubbad besittning,
- artikel 13(3)(b) om jämkning av oskäligen skadeståndsbestämmelser i avtalet och
- artikel 13(4) om förbud mot att säga upp avtalet och samtidigt åberopa en avtalsbestämmelse om accelererad betalning av framtida hyresbelopp.

Ett viktigt syfte med konventionen är att få ett skydd för leasegivaren erkänt i finansiell leasing. Därför föreskrivs att leasegivarens rätt till utrustningen gäller framför de flesta andra anspråk. Leasegivaren går t.ex. före leasetagarens konkursborgenärer och likvidatorer samt före borgenärer som har fått utrustningen utmätt eller belagd med kvarstad. Däremot måste leasegivaren stå tillbaka för den som har pant eller retentionsrätt i utrustningen eller som kan åberopa någon särskild rätt till kvarhållande eller liknande i fråga om skepp eller flygplan.

Leasegivaren har inte något ansvar för utrustningen om han inte har deltagit i valet av utrustning eller leverantör och det finns ett orsakssamband mellan inblandningen och skada som drabbat leasetagaren. Dock kan leasegivaren ha ett ansvar "som ägare" eller ett produktansvar som importör.

Leasegivaren tar ansvar för alla störningar i leasetagarens besittning utom sådana som beror på leasetagaren själv.

Leverantörens ansvar enligt leveransavtalet gäller inte bara mot leasegivaren utan även mot leasetagaren "som om denne hade varit köpare".

Leasetagaren har rätt gentemot leverantören och leasegivaren att avvisa utrustningen och häva avtalet vid fel eller brist i leverans. Hävningen får dock endast tillgripas i vissa fall. Frågan om leasegivarens rättigheter - hävning, skadestånd - vid leasetagarens kontraktsbrott regleras noga.

Leasegivaren får överlåta sina rättigheter enligt avtalet, leasetagaren dock endast med leasegivarens tillstånd.

Factoringkonventionen

Konventionen gäller bara sådan internationell factoring där kunden underrättas om överlåtelsen. Ett factoringavtal måste ha upprättats mellan leverantören och factorn, som blir ägare till fakturorna. Factorn ska ge leverantören minst två av följande tjänster:

- finansiering, inkl. lån och förskottsbetalning
- bokföring/redovisning av överlåtna fordringar,
- inkassering av fordringar,
- skydd mot bristande betalning från gäldenärerna.

Leverantören och gäldenären ska ha sina affärsställen i olika konventionsstater. Däremot spelar det ingen roll var factorn har sitt affärsställe.

Konventionen kan avtalas bort, men om den tillämpas är alla bestämmelser som ska trygga att leverantörens överlåtelse blir giltig, tvingande. Bl.a. gäller att en sådan överlåtelse blir giltig även om leveransavtalet innehåller en bestämmelse som förbjuder leverantören att överlåta sin rätt. Detta stadgandes förenligt med svensk rätt har betecknats som tveksam.

Gäldenären måste denuntieras skriftligen. Han kan innan betalningen göra alla invändningar om köpeavtalet som han skulle ha kunnat göra mot leverantören. Factorn kan krävas på ersättning (1) om han har beloppet kvar och (2) om factorn vid betalningen var i ond tro.

Kapstadskonventionen om internationella intressen i rörlig utrustning

Kapstadskonventionen om internationella intressen i rörlig utrustning antogs i Kapstaden, november 2001. Konventionen innehåller ett legalt ramverk för tillskapande och säkerställande av internationella säkerheter i rörlig utrustning. Ett internationellt register (eller olika sådana för olika kategorier av utrustning och därtill knutna rättigheter) ska enligt konventionen föras över internationella intressen. Sverige tillträdde konvention den 30 december 2015, som gäller som lag från och med den 1 april 2016. Genom *Lag (2015:860) om internationella säkerhetsrätter i lösasaker* har Sverige inkorporerat konventionen och Protokoll till konventionen om internationella säkerhetsrätter i lösasaker, om särskilda frågor rörande luftfartsobjekt (luftfartsprotokollet) i svensk rätt.

En "modellag" för leasing

I november 2008 antog Unidroit en modellag för leasing. Leaseurope samt dess amerikanska motsvarighet ELFA har följt projektet och framfört synpunkter till Unidroit bl.a. beträffande vad som ska innefattas i definitionen av leasing.

Modellagen är baserad på de allmänna principer som kommer till uttryck i leasingkonventionen, och är framför allt tänkt att användas av utvecklingsländer – i första hand av afrikanska länder – och länder som befinner sig i övergångsfasen till marknadsekonomi.

Riktlinjer och rekommendationer

Förutom de regler som ovan nämnts under *God sed i finansbolag* har medlemmarna anslutit sig till Internationella Handelskammarens (ICC) Regelsamling för reklam och marknadskommunikation och ICC/ESOMAR's internationella regler för marknadsundersökningar.

Branschgemensamma riktlinjer för återförsäljares åtgärder för identifiering av kunder med anledning av penningtvättsregelverket har tagits fram.

SIMPT-vägledning

Sedan ett par år tillbaka har Simpt arbetat med att ta fram en vägledning för de finansiella företagens tolkning och tillämpning av reglerna om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Denna finns publicerad i olika delar, både utifrån ämnesområde och verksamhetstyp, på Simpts hemsida www.simpt.se.

EU-förordningar

Sverige omfattas som medlem i den europeiska unionen av dess regelverk. De förordningar som antagits på EU-nivå är direkt gällande i Sverige utan någon särskild lagstiftningsåtgärd. Så snart en förordning har trätt i kraft gäller den därmed som lag i Sverige, t.ex. Dataskyddsförordningen. Förordningar är direkt tillämpliga och gäller exakt som de är skrivna i hela EU. Exempelvis är de sanktioner som rådet utfärdat genom förordningar direkt tillämpliga och måste åtföljas.

Europeiska tillsynsmyndigheter - riktlinjer och rekommendationer

2011 skapades en struktur inom EU för tillsynen av den finansiella sektorn. Syftet har varit att bättre kunna hantera den omfattande gränsöverskridande verksamheten inom de europeiska finansmarknaderna, följa och analysera utvecklingen och kunna vidta relevanta åtgärder för att främja den finansiella stabiliteten inom EU.

Tre europeiska tillsynsmyndigheter har inrättats:

- Europeiska bankmyndigheten (EBA),
- Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (EIOPA) och
- Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA).

Gemensamt benämns de tre europeiska tillsynsmyndigheterna som European Supervisory Authorities (ESA).

Myndigheterna lämnar olika förslag på tekniska standarder för tillsyn eller genomförande som sedan antas av EU-kommissionen i form av förordning eller beslut. Därutöver har myndigheterna möjlighet att anta olika riktlinjer och rekommendationer.

Riktlinjerna och rekommendationerna är jämställda med svenska allmänna råd. Dock finns en skyldighet att med alla tillgängliga medel söka följa dessa. För att denna skyldighet ska inträda gäller att riktlinjer finns översatt på svenska. (FI:s PM 2013-02-08, dnr 12-12289).

Exempel på riktlinjer från EBA är de *Gemensamma riktlinjerna för riskbaserad tillsyn* vad gäller anti-penningtvätt (finns tillgängliga på EBA:s hemsida, [EBA](http://eba.europa.eu)). Samtliga riktlinjer finns samlade under rubriken "Regulation and Policy".

Tabellförteckning

Tabell 1	Finansbolagens utlåning och leasing i SEK och utländsk valuta.	29
Tabell 2	Finansbolagens utlåning i SEK och utländsk valuta - kundstruktur	29
Tabell 3	Finansbolagens balansräkning vid utgången av de senaste fem åren.....	30
Tabell 4.1	Finansbolagens leasing i SEK och utländsk valuta - fördelning på objekt.....	31
Tabell 4.2	Bankers och MFI:s bokförda värden leasing i SEK och utländsk valuta	31
Tabell 5.1	Finansbolagens leasing i SEK och utländsk valuta - fördelat på objekt IB, anskaffningsvärde, avskrivningar/avyttringar och UB 2020.....	32
Tabell 5.2	Bankers resp. samtliga MFI:s leasing i SEK och utländsk valuta IB, anskaffningsvärde, avskrivningar/avyttringar och UB 2020.....	32
Tabell 6.1	Finansbolagens anskaffningsvärden för leasing - fördelat på objekt Kvartal och år för 2019 och 2020	33
Tabell 6.2	Bankers resp. samtliga MFI:s anskaffningsvärden för leasing Kvartal och år för 2019 och 2020	33
Tabell 7	Finansbolagens finanstjänster - fördelning på kreditformer	34
Tabell 8	Equipment (Leasing & Hire Purchase)	35

Notera att skillnaden mellan olika år beror delvis på att företag lämnat respektive tillkommit i den statistiska sfären.

Tabell 1 Finansbolagens utlåning och leasing i SEK och utländsk valuta

Utestående belopp resp. bokförda värden vid kalenderårets utgång. Miljarder SEK.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Totalt	272	264	255	248	254
<i>(varav i utländsk valuta)</i>	(78)	(93)	(97)	(97)	(91)

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Tabell 2 Finansbolagens utlåning i SEK och utländsk valuta - kundstruktur

Utestående belopp resp. bokförda värden vid kalenderårets utgång. Miljarder SEK.

År	Leasing		Övriga företagskrediter		Hushåll		Total Utlåning inkl. leasing	
	Mdr	%	Mdr	%	Mdr	%	Mdr	%
2016	122	45	79	29	71	26	272	100
2017	111	42	85	32	68	26	264	100
2018	99	39	91	36	64	25	255	100
2019	90	36	91	37	67	27	248	100
2020	87	34	92	36	75	30	254	100

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning: I tabell 1 och 2 ingår ej utlåning och leasing till MFI (i tabell 4 och 5 ingår leasing till MFI).

Tabell 3 Finansbolagens balansräkning vid utgången av de senaste fem åren

Miljoner SEK.

TILLGÅNGAR	2016	2017	2018	2019	2020
Utlåning	172 768	194 462	203 657	220 225	224 511
<i>Icke MFI</i>	<i>162 646</i>	<i>176 148</i>	<i>178 513</i>	<i>184 378</i>	<i>193 493</i>
Svenska icke-MFI	106 969	106 797	103 061	105 203	117 718
Icke-monetära finansiella företag	333	311	464	501	1 100
Icke-finansiella företag	34 217	36 252	36 254	35 399	37 338
Offentlig sektor	928	1 254	1 706	1 697	3 572
Hushåll inkl HIO	71 491	68 981	64 637	67 606	75 708
Utländska icke-MFI	55 677	69 351	75 452	79 175	75 778
Övriga EU-länder	40 749	45 566	52 801	58 689	50 596
Övriga utlandet	14 928	23 785	22 651	20 486	25 182
<i>MFI</i>	<i>10 122</i>	<i>18 314</i>	<i>25 144</i>	<i>35 847</i>	<i>31 015</i>
Svenska MFI	9 198	15 882	22 427	32 499	26 924
Utländska MFI	923	2 432	2 717	3 348	4 091
Övriga EU-länder	571	928	1 000	1 203	1 441
Övriga utlandet	352	1 504	1 717	2 145	2 650
Räntebärande värdepapper	13 328	11 128	17 746	18 222	18 747
Aktier och andelar	4 376	7 134	2 790	2 925	4 108
Derivatinstrument	164	3	68	3	34
Övriga tillgångar	130 261	101 712	86 096	74 797	69 565
SUMMA TILLGÅNGAR	320 896	314 439	310 358	316 173	316 965
Svenska kronor	235 161	213 184	205 252	206 886	214 276
Utländsk valuta	85 735	101 255	105 106	109 287	102 689
Euro och EMU-valutor	39 725	41 094	47 052	51 356	50 641
Övriga EU-valutor	18 347	21 832	23 813	24 715	14 564
Övriga utländska valutor	27 663	38 329	34 240	33 216	37 485
SKULDER och EGET KAPITAL					
In- och upplåning	217 915	221 168	220 721	230 285	235 271
<i>Icke MFI</i>	<i>75 762</i>	<i>67 969</i>	<i>71 410</i>	<i>77 779</i>	<i>82 757</i>
Svenska icke-MFI	49 750	52 096	55 038	48 909	52 204
Utländska icke-MFI	25 922	15 873	16 372	28 870	30 553
<i>MFI</i>	<i>142 243</i>	<i>153 198</i>	<i>149 312</i>	<i>152 506</i>	<i>152 513</i>
Svenska MFI	78 927	87 852	101 224	103 368	104 295
Utländska MFI	63 315	65 347	48 088	49 138	48 218
Övriga EU-länder	55 902	54 521	35 756	37 530	25 952
Övriga utlandet	7 413	10 826	12 332	11 608	22 266
Emitterade värdepapper	11 530	6 389	8 929	8 841	8 602
Certifikat	6 519	0	1 013	904	0
Obligationer	3 580	4 355	5 950	5 531	6 059
Förlagslån	1 380	1 940	1 864	2 406	2 439
Övriga emitterade värdepapper	52	95	101	0	104
Derivatinstrument	36	84	38	119	17
Övriga skulder	24 435	20 455	20 609	23 530	16 970
Eget kapital	65 979	66 342	60 062	53 398	56 106
SUMMA SKULDER	320 896	314 439	310 358	316 173	316 965
Svenska kronor	252 581	230 928	228 680	233 060	234 583
Utländsk valuta	68 314	83 511	81 679	83 112	82 382
Euro och EMU-valutor	28 825	29 781	36 743	40 373	42 603
Övriga EU-valutor	15 102	18 102	14 706	12 913	11 215
Övriga utländska valutor	24 383	35 628	30 230	29 826	28 563
*) Balanserad vinst	14 173	20 065	19 422	17 862	-
*) Årets resultat	5 107	4 948	5 348	8 660	-

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

MFI = monetära finansinstitut

*) Källa: Statistiska Centralbyrån / Finansinspektionen (standardrapporten).
2020 års uppgifter publiceras av SCB i slutet av maj 2021.

Tabell 4.1 Finansbolagens leasing i SEK och utländsk valuta - fördelning på objekt

Bokförda värden vid kalenderårets utgång i kvartalsstatistiken. Miljoner SEK.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Byggnader	174	201	140	155	155
Personbilar	44 893	25 323	12 009	9 789	9 640
Andra fordon	13 007	13 728	14 919	8 543	8 490
<i>varav lätta lastbilar</i>	1 607	1 823	1 806	1 934	1 902
Övriga transportmedel	20 515	19 152	16 698	11 801	10 878
<i>varav rälsfordon</i>	17 725	16 694	15 726	10 933	10 035
<i>varav båtar och fartyg</i>	1 622	1 397	24	20	26
<i>varav luftfartyg</i>	309	250	183	112	100
<i>varav containrar</i>	859	811	766	736	716
Entreprenadmaskiner	5 243	5 821	6 288	6 846	7 062
<i>anlägg- & byggn.maskiner</i>	4 508	5 119	5 622	6 171	6 279
<i>jord- & skogsbruksmaskiner</i>	735	702	666	675	783
Verkstadsmaskiner	7 145	15 765	17 472	19 894	20 029
Datorer och kringutrustning	12 165	11 758	12 018	12 547	11 767
Mobiltelefoner och kommunikationsutrustning	1 898	1 825	1 869	1 987	2 287
Inredning för kontor, restaurang, hotell, butik	672	653	667	682	725
Grafisk utrustning	492	421	400	341	291
Medicinsk utrustning	567	728	1 068	1 284	1 349
Övrigt	15 917	15 946	16 190	16 097	14 365
Summa finansbolag a)	122 690	111 321	99 739	89 964	87 037
Under perioden tecknade leasingkontrakt b)	79 895	65 411	40 557	37 304	28 783

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning

- a) De skillnader som föreligger beträffande summa leasing mellan tabell 2 och 4 beror på flera faktorer, se anmärkning under tabell 2.
- b) Anskaffningsvärde för under kalenderåret inköpta objekt.

Tabell 4.2 Bankers samt MFI:s leasing - bokförda värden i SEK och utländsk valuta

Bokförda värden vid kalenderårets utgång i kvartalsstatistiken. Miljoner SEK.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Banker	101 250	108 981	117 709	121 127	123 363
Övriga MFI	85	333	274	262	206
MFI totalt	224 025	220 635	217 737	211 353	210 606

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning

MFI, monetära finansinstitut, består av banker, bostadsinstitut, finansbolag som är kreditmarknadsbolag och övriga MFI.

STATISTIK

Tabell 5.1 Finansbolagens leasing i SEK och utländsk valuta - fördelat på objekt

IB, anskaffningsvärde, avskrivningar/avyttringar och UB 2020. Miljoner SEK.

	1 IB	2 Anskaffn. värde	3 Summa	4 Avskrivn./ avyttring	5 Summa	6 UB	7 Skillnad
Byggnader	155	55	210	53	157	155	2
Personbilar	9 789	3 974	13 763	4 124	9 639	9 640	-1
Andra fordon	8 543	3 118	11 661	3 126	8 535	8 490	45
Övriga transportmedel	11 801	74	11 875	904	10 971	10 878	93
Entreprenadmaskiner	6 846	2 849	9 695	2 597	7 098	7 062	36
Verkstadsmaskiner	19 894	6 912	26 806	6 130	20 676	20 029	647
Datorer & kringutrustning	12 547	5 873	18 420	6 561	11 859	11 767	92
Mobiltelefoner & kommunikationsutrustning	1 987	928	2 915	610	2 305	2 287	18
Inredning för kontor, restaurang, hotell, butik	682	362	1 044	309	735	725	10
Grafisk utrustning	341	92	433	140	293	291	2
Medicinsk utrustning	1 228	507	1 791	367	1 424	1 349	75
Övrigt	16 097	4 041	20 138	4 682	15 456	14 365	1 091
Summa finansbolag	89 964	28 783	118 747	29 608	89 139	87 037	2 102
(varav utl. leasetagare)	(37 749)	(11 396)	(49 145)	(11 034)	(38 111)	(36 005)	(2 106)

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning:

Kolumn 7 är skillnaden mellan kolumn 5 och 6 och beror på att företag lämnat resp. tillkommit i den statistiska sfären. Differenser kan också förklaras av att instituten under året har klassat om objekt.

Tabell 5.2 Bankers resp. samt MFI:s leasing i SEK och utländsk valuta

IB, anskaffningsvärde, avskrivningar/avyttringar och UB 2020. Miljoner SEK.

	1 IB	2 Anskaffn. värde	3 Summa	4 Avskrivn./ avyttring	5 Summa	6 UB	7 Skillnad
Banker	121 127	57 143	178 270	53 860	124 410	123 363	1 047
Övriga MFI	90 071	28 742	118 813	29 628	89 185	87 088	2 097
MFI totalt	211 353	85 940	297 293	83 541	213 752	210 606	3 146

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning.

MFI, monetära finansinstitut, består av *banker, bostadsinstitut, finansbolag som är kreditmarknadsbolag* och *övriga MFI*.

Kolumn 7 är skillnaden mellan kolumn 5 och 6 och beror på att företag lämnat resp. tillkommit i den statistiska sfären. Differenser kan också förklaras av att instituten under året har klassat om objekt.

Tabell 6.1 Finansbolagens anskaffningsvärden för leasing - fördelat på objekt
Kvartal och år för 2019 och 2020
 Miljoner SEK.

	2019 Kv 1	2020 Kv 1	2019 Kv 2	2020 Kv 2	2019 Kv 3	2020 Kv 3	2019 Kv 4	2020 Kv 4	Finans- bolag totalt 2019	Finans- bolag totalt 2020
Byggnader	9	11	17	9	4	12	23	23	53	55
Personbilar	1 227	1 059	1 447	855	1 171	884	1 316	1 176	5 161	3 974
Andra fordon	1 908	533	2 276	830	1 889	733	946	1 022	7 019	3 118
Övriga transportmedel	16	19	3	22	215	15	86	18	320	74
Entreprenad- maskiner	684	518	938	754	738	730	749	847	3 109	2 849
Verkstads- maskiner	1 656	2 258	2 061	1 500	1 830	1 507	2 015	1 647	7 562	6 912
Datorer etc	1 770	1 521	2 103	1 450	1 659	1 348	1 815	1 554	7 347	5 873
Mobiltelefoner etc	267	91	219	178	127	105	215	554	828	928
Inredn f Kontor/ Hotell/Rest/Butik	102	93	85	92	78	90	76	87	341	362
Grafisk utrustning	41	18	50	23	15	21	16	30	122	92
Medicinsk utrustn	88	113	150	148	90	72	162	174	490	507
Övrigt	1 233	1 407	1 268	843	1 152	882	1 303	909	4 956	4 041
Finansbolag totalt per kvartal	9 001	7 641	10 617	6 704	8 968	6 399	8 722	8 041	37 308	28 785

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Tabell 6.2 Bankers respektive samtliga MFI:s anskaffningsvärden för leasing
Kvartal och år för 2019 och 2020
 Miljoner SEK.

	2019 Kv 1	2020 Kv 1	2019 Kv 2	2020 Kv 2	2019 Kv 3	2020 Kv 3	2019 Kv 4	2020 Kv 4	Totalt 2019	Totalt 2020
Banker	12 537	14 401	14 676	11 952	12 834	13 559	19 758	17 231	59 805	57 143
Övriga MFI	18	0	15	0	9	16	0	1	42	14
MFI totalt	21 552	22 043	25 305	18 651	21 813	19 975	28 481	25 271	97 151	85 940

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning:

MFI, monetära finansinstitut, består av *banker, bostadsinstitut, finansbolag som är kreditmarknadsbolag* och *övriga MFI*.

Tabell 7 Finansbolagens finanstjänster - fördelning på kreditformer

Krediter till svensk allmänhet och utlandet i SEK och utländsk valuta.
Utestående belopp vid kalenderårets slut. Miljoner SEK.

	2016	2017	2018	2019	2020
Utlåning totalt, (disponerat belopp)	162 646	176 148	178 513	184 378	193 496
<i>varav</i>					
• <i>Factoringkrediter</i>	16 124	8 449	11 180	12 578	13 176
• <i>Avbetalningskrediter</i>	53 659	59 153	49 721	45 611	50 286
• <i>Kontraktskrediter</i>	16 610	7 146	8 186	9 149	9 723
• <i>Reverskrediter</i>	8 809	10 821	12 948	20 864	24 620
• <i>Övriga krediter</i>	67 445	90 578	96 478	96 176	95 691
<i>varav</i>					
<i>Betal- och kredit- kortsfordringar</i>	22 331	30 714	31 225	24 599	23 294
<i>varav</i>					
- <i>Betalkort</i>	(9 374)	(11 890)	(12 404)	(7 691)	(5 452)
- <i>Kreditkort</i>	(12 957)	(18 824)	(18 821)	(16 908)	(17 843)

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anmärkning:

Övriga krediter innehåller betal- och kreditkortsfordringar.

Källa: Leaseurope, Annual Statistical Survey 2019

Tabell 8 Equipment (Leasing & Hire Purchase)

	New Production			Outstandings			Number of New Contracts		
	Mio€		% change	Mio€		% change	2019		%
	2019	2018		2019	2018		2019	2018	
AT Verband Österreichischer Leasing-Gesellschaften - VOL	8,100.00	7,285.76	11.18%	19,671.55	16,087.85	22.28%	266,222	261,318	1.88%
BE Association Belge des Entreprises de Leasing	5,657.20	5,366.60	5.41%	12,333.90	11,132.40	10.79%	113,740	105,159	8.16%
BE Fédération Belge des Locateurs de Véhicules - RENTA	4,015.00	3,625.00	10.76%	9,016.00	8,060.00	11.86%			
BG Bulgarian Association for Leasing - BAL	1,111.77	1,047.90	6.09%	2,100.42	1,928.99	8.89%			
CH Schweizerischer Leasingverband - SLV	10,348.80	9,420.78	9.85%	21,613.63	19,365.37	11.61%	266,911	241,225	10.65%
CZ Czech Leasing and Finance Association - CLFA	4,057.27	4,417.44	-8.15%	8,508.61	8,669.20	-1.85%	120,781	157,564	-23.34%
DE Bundesverband Deutscher Leasing-Unternehmen e.V. - BDL	68,146.07	60,408.55	12.81%	111,200.00	111,200.00		1,988,985	1,753,440	13.43%
DK Finans og Leasing	8,809.96	8,891.35	-0.92%	18,899.69	18,327.70	3.12%	230,980	241,371	-4.30%
EE Estonian Leasing Association	1,165.00	1,250.00	-6.80%	2,780.00	2,740.00	1.46%	45,852	46,165	-0.68%
ES Asociación Española de Leasing y Renting - AELR	8,795.96	9,175.90	-4.14%	21,534.53	19,170.84	12.33%	261,781	249,002	5.13%
ES Asociación Española de Renting de Vehículos - AER	5,946.27	4,940.73	20.35%	10,830.00	9,261.59	16.93%			
FR Association française des Sociétés Financières - ASF	41,631.00	38,869.00	7.11%	76,760.00	69,664.00	10.19%	1,517,687	1,466,330	3.50%
FR Fédération Nationale des Locateurs de Véhicules - FNLV	16,510.00	12,970.00	27.29%				707,152	559,300	26.44%
GR Association of Greek Leasing Companies - AGLC	335.15	301.76	11.07%	197.23	1,291.92	-84.73%	1,438	2,075	-30.70%
HR Croatian Chamber of Economy - Association of Leasing Companies	1,354.33	1,178.32	14.94%	2,169.99	1,882.13	15.29%	65,426	61,643	6.14%
HU Hungarian Leasing Association	2,251.60	2,165.15	3.99%	4,649.94	4,437.95	4.78%			
IT Associazione Italiana Leasing - ASSILEA and ANIASA	24,104.00	24,743.00	-2.58%	34,874.00	33,022.00	5.61%	693,492	705,187	-1.66%
LT Association of Lithuanian Banks - Leasing Committee	1,754.00	1,989.00	-11.81%	2,867.00	2,774.00	3.35%	160,287	135,762	18.06%
LV Latvian Lessors Association	807.00	820.41	-1.63%	1,731.00	1,676.85	3.23%			
NL Nederlandse Vereniging van Leasemaatschappijen - NVL	7,743.00	7,150.00	8.29%	12,000.00	10,000.00	20.00%	77,396	73,096	5.88%
NL Vereniging van Nederlandse Autoleasemaatschappijen - VNA	9,816.00	8,231.00	19.26%	26,968.00	23,042.00	17.04%	314,099	283,978	10.61%
NO Finansieringselskapenes Forening	6,948.87	6,728.11	3.28%	16,379.09	15,517.37	5.55%			
PL Polish Leasing Association	17,916.02	19,159.26	-6.49%	35,994.52	32,987.94	9.11%	508,757		
PT Associação Portuguesa de Leasing, Factoring e Renting - ALF	3,003.00	3,076.00	-2.37%				92,307	93,432	-1.20%
RU United Leasing Association - ULA	20,702.42	17,692.76	17.01%	67,627.90	58,075.46	16.45%	262,000	230,000	13.91%
SE AFNA regrouping Finansbolagens Förening and Svenska Bankföreningen	13,972.67	14,024.25	-0.37%	29,418.08	29,861.19	-1.48%	677,093	693,069	-2.31%
SI Leasing Committee of the Banking Association of Slovenia	1,257.38	1,292.15	-2.69%	1,938.68	1,844.66	5.10%	56,486	58,299	-3.11%
SK Association of Leasing Companies of the Slovak Republic	2,494.00	2,347.00	6.26%	4,268.00	3,951.00	8.02%	85,262	83,276	2.38%
TR Auto Leasing and Rental Companies Association - Tokkder	712.04	1,508.49	-52.80%	3,821.61	4,268.09	-10.46%			
TR Turkish Association of Financial Institutions - AFIFKB	2,306.30	3,887.21	-40.67%	7,663.19	8,034.23	-4.62%			
UA Ukrainian Union of Lessors - UUL	405.69	445.40	11.29%	406.64	483.62	-15.92%	9,082	8,461	7.34%
UK British Vehicle Rental and Leasing Association - BVRLA	15,293.30						576,289		
UK Finance and Leasing Association - FLA	81,609.08	77,794.98	4.90%	161,707.51	152,619.50	5.95%			
Total	399,170.13	362,203.26	5.98%	729,930.70	681,377.86	7.13%	8,590,748	8,017,909	6.73%

1) not adjusted for exchange rate fluctuations 2) adjusted for exchange rate fluctuations

Notes

Figures in *italics* are estimates

Regeringsgatan 67, 4 tr, 111 56 Stockholm • Telefon: 08-660 68 90
E-post: info@finansbolagen.se • Internet: www.finansbolagen.se